

**South Africa
ISSP 2016 – Role of Government V
Questionnaire
(Venda)**

SOUTH AFRICAN SOCIAL ATTITUDES SURVEY
Questionnaire 2: January/March 2017

VHAFHINDULI VHA RE NA MIŊWAHA YA 16 U YA NTHA

Ndi (matsheloni/masiari/madekwana), Nge ndi pfi _____ ri khou itela vha Khoro ya Thodiso dza Santsi dza Vhuthu (HSRC) thodiso. Nga misi vha HSRC vha ita dzithodiso nga ha mahumbulwa a vhathu vha Afrika Tshipembe. Thero dzi katela mafhungo manzhi o fhambanaho a zwa matshilano sa vhudavhidzano, pojotiki, pfunzo, vhushayamishumo, thaidzo dza vhalala na vhushaka ha zwigwada zwo fhamanaho. Sa mushumo u tevhelaho kha muŋwe wo no rangaho, ri tama u vha vhudzisa dzimbudziso nga ha thero dzo fhambanaho dzine dza vha dza ndeme kha lushaka. U itela uri ri wane zwidodombedzwa zwa sainthifiki zwi ffulufhedzeaho ri vha humbela uri vha fhindule dzimbudziso dzi tevhelaho nga u ffulufhedzea hu konadzeaho. Muhumbulo wavho ndi wa ndeme kha thodiso hedzi. Vhupo ha havho na vhone vho nangiwa hu sa tevhedzwi maitele makene u itela thodiso idzi. U nangiwa havho ndi ha tshidaniwe (zwo sokou itea). Zwidodombedzwa zwine vha do ri nea zwone zwi do dzumbetshedziwa. Vhone na vha muta wavho a vha nga topolwi nga dzina kana diresi kha mivhigo ine ra do i n'wala.

ZWIDODOMBEDZWA ZWA MADALO

	DUVHA N'WEDZI	TSHIFHINGA TSHE HA THOMIWA NGATSHO		TSHIFHINGA TSHE HA FHEDZWA NGATSHO		** PHINDULO	
		IRI	MIN	IRI	MIN		
Madalo a u thoma	/ / 2017						
Madalo a vhuvhili	/ / 2017						
Madalo a vhuraru	/ / 2017						

** KHOUDU DZA PHINDULO	
Khweshinea yo d'adziwaho	= 01
Khweshinea yo siwaho i gake (kha vha nee zwiitisi)	= 02
<u>U dala hafhu</u>	
Ho itiwa ndangano	= 03
Vhafhinduli vho nangiwaho a vha ho hayani	= 04
A hu na muthu hayani	= 05
<u>Ha tei</u>	
Nndu/fujetse/tshitensi a tshi na muthu/ a si nndu kana fujetse/ndi madema	= 06
A hu na muthu a teaho u ya nga thodea dza thodiso	= 07
Mufhinduli ha koni u davhidzana na muvhudzisi nga n'wambo wa luambo	= 08
Muvhili/muhumbulo wa mufhinduli a wo ngo tea uri a nga vhudziseswa	= 09
<u>Khano/u hana</u>	
Mukwamiwa o hana	= 10
Inthaviwi yo haniwa nga mufhinduli o nangiwaho	= 11
Inthaviwi yo haniwa nga mubebi	= 12
Inthaviwi yo haniwa nga muŋwe murado wa muta	= 13
<u>TSHUMISWA NGA OFISI</u>	= 14

ZWA TSHIPHIRI TSHOTHE

Dzina la muvhudzisi

Nomboro ya Muvhudzisi

Yo tolwa nga

Tsaino nga mulavhelesi _____

NDANGO YA TSHUNWANNDA

NDANGO	EE	HAI	VHUPFIWA
Nga muthu	1	2	
Nga luṭingo	1	2	
Dzina	TSAINO		
.....	DATUMU/...../.....2017		

KUNANGELWE KWA MUFHINDULI

Tshivhalo tsha miṭa fhethu ho dalelwaho

--	--

Tshivhalo tsha vhathu vha re na miṭwaha ya 16 kana u fhira fhethu ho dalelwaho

--	--

Vha khou humbelwa u dodombedza vhathu vhoṭhe fhethu ho dalelwaho/tshijensini vha re na miṭwaha ya 16 kana u fhira hafhu vhe vha vhe vhadzuli vha heneṭho kha maḍuvha a 15 kha a 30 o fhiraho. Musi vho no fhedza izwi, kha vha shumise giridi ya Kish kha siaṭari ji tevhelaho u itela u vhona uri ndi ufho ane a tea u vhudziseswa.

Madzina a vhathu vha re na miṭwaha ya 16 na u fhira

	01
	02
	03
	04
	05
	06
	07
	08
	09
	10
	11
	12
	13
	14
	15
	16
	17
	18
	19
	20
	21
	22
	23
	24
	25

DZINA LA MUFHINDULI:

DIRESI YA MUFHINDULI:

.....
.....

NOMBORO YA LUṬINGO:

GIRIDI YA U NANGA MUFHINDULI

NOMBORO YA KHWESHINE A				TSHIVHALO TSHA VHATHU VHANE KHAVHO HA TEA U NANGIWA VHAFHINDUL																								
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	26	51	76	1	1	1	3	2	4	1	3	5	8	6	5	12	10	1	6	8	7	19	19	13	21	13	24	25
2	27	52	77	1	2	3	4	3	1	2	2	3	4	8	3	7	2	5	14	4	15	4	8	6	16	14	22	19
3	28	53	78	1	1	2	1	4	2	7	6	9	3	5	11	2	1	3	11	7	10	16	16	10	5	2	2	3
4	29	54	79	1	2	3	2	1	3	5	8	6	2	4	2	4	8	11	10	16	6	9	10	15	11	12	11	18
5	30	55	80	1	1	1	4	5	6	3	5	7	5	9	8	13	3	2	13	5	18	1	4	1	20	11	5	24
6	31	56	81	1	2	2	2	3	5	7	7	8	7	1	4	9	14	8	2	17	17	14	12	14	22	10	3	14
7	32	57	82	1	2	1	1	4	1	4	1	4	6	3	6	5	7	13	9	2	3	13	14	8	2	7	20	4
8	33	58	83	1	1	2	3	2	5	1	4	2	1	7	10	6	5	4	15	10	5	2	13	4	17	5	17	8
9	34	59	84	1	1	3	2	5	6	2	2	1	9	10	1	10	4	6	6	1	9	10	1	5	6	9	1	12
10	35	60	85	1	2	2	4	1	3	3	6	9	10	11	12	3	9	15	7	8	11	6	3	9	4	3	10	1
11	36	61	86	1	1	1	3	1	4	5	3	1	6	2	9	13	11	14	4	11	4	15	15	17	1	1	23	2
12	37	62	87	1	2	3	1	3	2	7	5	6	5	7	7	8	6	10	3	3	1	12	20	7	13	22	12	16
13	38	63	88	1	1	2	1	5	3	6	4	3	4	6	2	11	13	12	1	15	8	7	2	12	15	21	13	7
14	39	64	89	1	2	3	2	4	1	4	7	8	2	5	6	11	12	9	16	13	16	11	18	18	14	16	18	23
15	40	65	90	1	2	1	4	2	4	3	8	7	7	11	1	3	5	7	12	14	13	8	17	20	19	20	19	11
16	41	66	91	1	1	3	3	1	6	5	1	5	9	10	3	2	11	13	8	12	12	5	6	21	8	8	4	15
17	42	67	92	1	1	2	2	3	4	2	6	2	3	2	12	5	2	10	13	5	8	18	9	16	10	17	16	20
18	43	68	93	1	2	1	4	2	6	4	1	4	8	9	10	7	9	3	12	12	9	7	20	19	9	19	21	13
19	44	69	94	1	2	2	1	3	5	2	8	9	10	4	9	8	13	1	1	14	10	19	10	11	18	15	7	6
20	45	70	95	1	1	3	2	5	4	1	3	8	1	3	8	6	6	9	5	7	13	4	15	1	7	22	15	21
21	46	71	96	1	1	1	2	5	1	7	2	3	2	1	11	4	7	5	3	2	1	3	12	18	5	19	14	9
22	47	72	97	1	2	1	3	1	3	2	6	2	1	8	7	1	4	2	11	8	2	17	4	17	21	16	3	5
23	48	73	98	1	2	3	4	2	2	6	7	7	8	3	4	9	3	6	2	11	11	16	2	8	11	23	6	22
24	49	74	99	1	1	2	1	4	6	3	5	5	3	1	5	13	1	14	8	14	6	15	9	14	3	6	9	17
25	50	75	100	1	1	2	3	3	2	4	6	4	7	5	3	12	12	12	4	6	2	17	11	2	12	4	8	10

KHWESHINEA 1 YA SASAS: 2016/17

Tshivhalo tsha vhathu muṭani uyu

Tshivhalo tsha vhathu vha re na miṅwaha ya 16 na u fhira muṭani uyu

MUVHUDZISI : KHA VHA TINGELEDZE DZIKHOUDU DZO TEAHO

Shedulu ya muṭa	Kha vha ṅwale u bva kha muhulwane (nṱha) u ya kha muṭuku (fhasi)	Nomboro ya muthu	Thoho ya muṭa	Naa [dzina] u na miṅwaha mi ngana? (nga miṅwaha yo fhelelaho; nga fhasi ha ṅwaha muthihi =00)	Naa [dzina] ndi munna kana musadzi? Munna=1 Musadzi=2	Naa [dzina] u wela kha murafho u fhio?	Naa [dzina] u na vhushaka-ḡe na mufhinduli	
<i>Vha humbelwa u dodombedza vhathu vhoṱhe muṭani vha Jaho zwo bikwaho nga bodo nthihi nahone vhe vha vha vha tshi dzula henefho kha maḡuvha a 15 kha a 30 o fhiraho.</i>		01	01					
		02	02					
		03	03					
		04	04					
		05	05					
		06	06					
		07	07					
		08	08					
		09	09					
		10	10					
		11	11					
		12	12					
		13	13					
		14	14					
		15	15					
		16	16					
		17	17					
	<i>Kha vha dzhiele nzhele: Kha vha tingeledze nomboro i re tsini na thoho ya muṭa.</i>		18	18				
			19	19				
			20	20				
			21	21				
			22	22				
			23	23				
			24	24				
			25	25				

Murafho
1 = Murema
2 = Mukhaladi
3 = Muindia/Muasia
4 = Mutshena
5 = Muṅwe (<i>kha vha bule</i>)

Khoudu dza tsumbavhushaka na mufhinduli
1 = Mufhinduli
2 = Mufumakadzi kana munna kana mufarisi
3 = Murwa/ṅwana wa musidzana/ṅwana wavho a si wa malofha/ṅwana ane vha khou tou mu thogomela
4 = Khotsi/mme/khotsi vha si vha malofha/mme vha si vha malofha
5 = Khaladzi/khaladzi a si wa malofha
6 = Muḡuhulu/muḡuhuluḡuhulwane
7 = Makhulu/makhulukuku
8 = Mazwale vha mufumakadzi kana vha munna
9 = Mukwasha kana ṅwedzhi
10 = Mulamu
11 = Vhuṅwe vhushaka (tsumbo, makhadzi/malume)
12 = A hu na vhushaka

DEMOKIRASI

1. Musi vho sedza zwithu zwothhe nga u angaredza, naa vho fushea zwi ngafhani nga vhutshilo ano maduvha? Nga u tou angaredza, naa vha nga ri vho fushea nga maanda, vho fushea, kana a vho ngo fushea? [*Garata Ja u sumbedza 2*]

Ndo fushea nga maanda	Ndo fushea	Vhukati ha u fushea na u sa fushea	A tho ngo fushea	A tho ngo fushea na luthihi	(A thi divhi)
1	2	3	4	5	8

2. Naa vho fushea kana u sa fushea zwi ngafhani nga kushumele kwa dimokirasi Afrika Tshipembe? [*Garata Ja u sumbedza 2*]

Ndo fushea nga maanda	1
Ndo fushea	2
Vhukati ha u fushea na u sa fushea	3
A tho ngo fushea	4
A tho ngo fushea na luthihi	5
(A thi divhi)	8

Kha vha sumbedze uri vha fhulufhela kana u sa fhulufhela hani zwiimiswa zwi tevhelaho Afrika Tshipembe zwa zwino. [*Garata Ja u sumbedza 3*]

Zwiimiswa	Fhulufhelo ji hulwane	Fhulufhelo	Vhukati ha u fhulufhela na u sa fhulufhela	A thi na fhulufhelo	A thi na fhulufhelo tshothe	(A thi divhi)
3. Muvhuso wa vhukati	1	2	3	4	5	8
4. Dzikhothe	1	2	3	4	5	8
5. Phalamennde	1	2	3	4	5	8
6. Muvhuso wapo wa havho	1	2	3	4	5	8

7. Naa vha humbula uri vhatu vha tea vha na vhudifhinduleli ha u dilondota, kana muvhuso u tea u vha na vhudifhinduleli ha u londota muñwe na muñwe? Kha vha mbudze kha tshikalo tsha 0 u swika 10, hune 0 ya amba uri vhatu vhone vhane vha tea u dilondota ngeno 10 i tshi amba uri muvhuso u tea u vha na vhudifhinduleli ha u londota muñwe na muñwe. [*Garata Ja u sumbedza 17*]

Vhathu vhone vha tea u vha na vhudifhinduleli ha u dilondota										Muvhuso u tea u vha na vhudifhinduleli ha u londota muñwe na muñwe	(A thi divhi)
01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	98	

ISSP TSHIPI DA TSHI NO TAMBIWA NGA MUVHUSO

8. Nga u angaredza, naa vha nga ri vhatu vha tea u tevhedza mulayo hu si na u khetha kana hu na zwifhinga zwo khetheaho zwine khazwo vhatu vha tea u tevhela luvalo lwavho naho zwi tshi amba u pfuka mulayo?

U tevhela mulayo hu si na khetho	1
U tevhela luvalo nga zwifhinga	2
(A thi na khetho)	8

Hu na ndila nanzhi dzine vhathu kana madzangano vha nga gwalabela nyito dza muvhuso dzine vha sip fane nadzo. Kha vha ambe dzine vha vhona dzo tea u tanganedzwa na dzi songo teaho u tanganedzwa? [Garata ja u sumbedza 18]

		Tea u tendelwa?				
		Zwone zwone	Ndi zwone	A si zwone	Na luthihi	(A thi na khetho)
9.	U dzudzanya mitangano ya nnyi na nnyi ya u gwalaba khudanoni na muvhuso	1	2	3	4	8
10.	U dzudzanya mimatsho na misumbedzo	1	2	3	4	8

Hu na vhanwe vhathu vhane kuvhonele kwavho kwa dzhiiwa sa kwo kalulaho nga mavhuthu. Kha vha sedze vhathu vhane vha toda u wisa muvhuso nga mvutshelano. Naa vha humbula uri vhenevho vhathu vha tea u tendelwa u... [Garata ja u sumbedza 18]

		Zwone zwone	Ndi zwone	A si zwone	Na luthihi	(A thi na khetho)
11.	...fara mitangano ya nnyi na nnyi u bvisela khagala vhupfiwa havho?	1	2	3	4	8
12.	...andadza bugu dzi no bvisela khagala vhupfiwa havho?	1	2	3	4	8

13. Sisieme dzotthe dza vhulamukanyi dzi na vhukhaki, fhedzi ndi vhufhio vhune vha humbula uri ho nana...

...u vhofha muthu a si na mulandu?	1
KANA...u vhofholola muthu a re na mulandu?	2
(A thi na khetho)	8

Afha fhasi ndi zwiwe zwa zwithu zwine muvhuso wa nga itela ikonomi. Kha vha bule uri ndi nyito ifhio ine vha nga i takalela na ine vha vha khudanoni nayo. [Garata ja u sumbedza 19]

		Ndi tendelana nazwo nga maanda	Ndi tendelana nazwo	Vhukati ha u tendelana na u hanedzan	Hanedza na nazwo	Hanedz ana nazwo nga maanda	(A thin a khetho)
14.	U fhungudziwa ha masheleni a no shumisiwa nga muvhuso	1	2	3	4	5	8
15.	U lambedzwa nga Muvhuso ha thandela dzi no sika mishumo miswa	1	2	3	4	5	8
16.	Milayo i si gathi ya u langa bindu	1	2	3	4	5	8
17.	Thikhedzo ya ndowetshumo kha u bveledza zwibveledzwa zwiswa na thekhinolodzhi	1	2	3	4	5	8

18.	Thikhedzo kha ndowetshumo dzi no khou wa u itela u tsireledza mishumo	1	2	3	4	5	8
19.	U fhungudza vhege ya u shuma u itela u sika mishumo minzhi	1	2	3	4	5	8

Afha fhasi ndi mutevhe wa masia o fhambanaho ane muvhuso wa shumisa masheleni khao. Kha vha sumbedze arali vha tshi nga tama muvhuso u tshi nga shumisa masheleni manzhi kana matuku kha sia **linwe** na **inwe**. Vha humbule uri arali vha tshi ri "manzhi" zwi nga **toda** uri hu ENGEDZIWE muthelo une vha u badela khao.. [Garata la u sumbedza 20]

	U shumisa masheleni manzhisa	U shumisa masheleni manzhi	U shumisa masheleni a fanaho na a zwino	U shumisa masheleni matuku	U shumisa masheleni matukusa	(A thin a khetho)	
20.	Mupo	1	2	3	4	5	8
21.	Mutakalo	1	2	3	4	5	8
22.	Tshipholisa na vha mulayo	1	2	3	4	5	8
23.	Pfunzo	1	2	3	4	5	8
24.	Tshisole na vhupileli	1	2	3	4	5	8
25.	Mundende wa vhaaluwa	1	2	3	4	5	8
26.	Mbuelo ya vhushayamushumo	1	2	3	4	5	8
27.	Mvelele na vhutsila	1	2	3	4	5	8

Nga u angaredza, naa vha humbula uri hu tea kana a zwo ngo tea u vha vhu~~di~~fhinduleli ha muvhuso u... [Garata la u sumbedza 21]

	Zwi tea u vha tshothe	Zwi tea u vha sa zwezwo	A zwongo tea u vha	A zwongo tea u vha tshothe	(A thi na khetho)	
28.	...nea mushumo muñwe na muñwe a no u toda	1	2	3	4	8
29.	...vhea mitengo nga fhasi ha ndaulo	1	2	3	4	8
30.	...nea ndondolo ya mutakalo kha vhalwadze	1	2	3	4	8
31.	...nea maimo avhudi a matshilele kha vhaaluwa	1	2	3	4	8
32.	...nea ndowetshumo thuso ine ya i toda uri i aluwe	1	2	3	4	8
33.	...nea maimo avhudi a matshilele kha vha sa shumi	1	2	3	4	8
34.	...fhungudza phambano ya	1	2	3	4	8

	mbuelo vhukati ha vhapfumi na vhashai					
35.	...nea thuso ya masheleni matshudeni a yunivesithi a no bva mitani ya miholo ya fhasi	1	2	3	4	8
36.	...nea ngu dzavhudi kha avho vhane vha sa koni u direngela	1	2	3	4	8
37.	...disa milayo i kongaho u ita uri ndowetshumo dzi ite mutshinyalo wa fhasi kha mupo	1	2	3	4	8
38.	...tutuwedza ndinganyelo vhukati ha vhanna na vhasadzi	1	2	3	4	8

39. Vhathu vha na mihumbulo yo fhambanaho nga ha uri ndi nnyi ane a tea u nea tshumelo Afrika Tshipembe. Ndi nnyi ane vha humbula uri u tea u nea ndondolo ya mutakalo kha vhalwadze?

Muvhuso	1
Khamphani dza phuraivete/Madzangano a shumelaho mbuelo	2
Madzangano a sa shumeli mbuelo/a vhuthu/dzikoporasi	3
Madzangano a vhurereli	4
Mashaka kana dzikhonani	5
(A thi na khetho)	8

40. Vhathu vha na mihumbulo yo fhambanaho nga ha uri ndi nnyi ane a tea u nea tshumelo Afrika Tshipembe. Ndi nnyi ane vha humbula uri u tea u nea ndondolo ya vhaaluwa?

Muvhuso	1
Khamphani dza phuraivete/Madzangano a shumelaho mbuelo	2
Madzangano a sa shumeli mbuelo/a vhuthu/dzikoporasi	3
Madzangano a vhurereli	4
Mashaka kana dzikhonani	5
(A thi na khetho)	8

41. Vhathu vha na mihumbulo yo fhambanaho nga ha uri ndi nnyi ane a tea u nea tshumelo Afrika Tshipembe. Ndi nnyi ane vha humbula uri u tea u nea pfunzo ya tshikoloni kha vhana?

Muvhuso	1
Khamphani dza phuraivete/Madzangano a shumelaho mbuelo	2
Madzangano a sa shumeli mbuelo/a vhuthu/dzikoporasi	3
Madzangano a vhurereli	4
Mashaka kana dzikhonani	5
(A thi na khetho)	8

Zwino ndi khou ya u vhala mutevhe wa vhatu na madzangano ane a nga **tutuwedza** nyito dza muvhuso. Kha vha ambe uri ndi u fhio ane vha humbula u nga u **tutuwedza** nga **maanda** na ane a vha **wa vhuvhili** kha nyito dza muvhuso wa Afrika Tshipembe? [Garata Ja u sumbedza 22]

**MUVHUDZISI : KHA VHA TINGELEDZE KHETHO NTHIHI FHEDZI KHA KHOLOMU
INWE NA INWE**

	42. tutuwedza nga maanda	43. A vhuvhili nga u tutuwedza
Nyangadza mafhungo	01	01
Madzangano a u imelela vhashumi	02	02
Mabindu, dzibannga na ndowetshumo	03	03
Madzangano a vhurereli/ndaulo	04	04
Tshiswole	05	05
Vhuvemu ho tou dzudzanywaho	06	06
Vhathu vha no khetha mahoro/mahoro a re muvhusoni	07	07
Vhadzulapo nga u angaredza	08	08
Madzangano a tshitshavha na a madzilonga	09	09
Madzangano a dzitshaka (tsumb: United Nations, International Monetary Fund)	10	10

44. Afha fhasi ndi khetho mbili nga ha zwine zwa kwama mbekanyamaitete Afrika Tshipembe. Ndi ifhio khadzo ine ya vha tsinisa na muhumbulo wavho?

Mbekanyamaitete Afrika Tshipembe dzi ditika nga maanda kha uri hu khou itea mini kha ikonomi ya jifhasi, u fhirisa uri ndi nnyi a re muvhusoni	1
Mbekanyamaitete Afrika Tshipembe dzi ditika nga maanda kha uri ndi nnyi a re muvhusoni u fhirisa uri hu khou itea mini kha ikonomi ya jifhasi	2
(A thina khetho)	8

Zwino dzi nwe mbudziso nga ha mbofholowo ya tshitshava na tsireledzo ya nnyi na nnyi.

Naa vha humbula uri muvhuso wa Afrika Tshipembe wo tea kana a wo ngo tea u vha na pfanelo ya u ita zwi tevhelaho: [Garata Ja u sumbedza 23]

	Vhukumak uma u tea u vha na pfanelo	Zwavhuḽi u tea u vha na pfanelo	Zwavhuḽi a wongo tea u vha na pfanelo	Vhukumak uma a wo ngo tea u vha na pfanelo	(A thina khetho)
45. Sedza vhatu nga kha u vha ḽola nga vidiyo fhethu ha nnyi na nnyi?	1	2	3	4	8
46. U ḽola dziimeiji na maḽwe mafhungo ano davhidziwa nga kha inthanethe?	1	2	3	4	8

47. Afha fhasi ndi tshikalo tsha 0 u swika 10 hune 0 ya vha “mafhungo othe a muvhuso a tea u wanala kha nnyi nnyi, naho zwi tshi amba khombo kha tsireledzo ya nnyi na nnyi” ngeno 10 hu “tsireledzo ya nnyi na nnyi i tea u rangisiwa phanda, naho zwi tshi amba u fhungudza tswikelelo kha mafhungo a muvhuso”. Naa vha nga divhea ngafhi kha tshikalo?

Mafhungo othe a muvhuso a tea u wanala kha nnyi nnyi, naho zwi tshi amba khombo kha tsireledzo ya nnyi na nnyi	Tsireledzo ya nnyi na nnyi i tea u rangisiwa phanda, naho zwi tshi amba u fhungudza tswikelelo kha mafhungo a muvhuso	(A thi na khetho)									
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88

Vhanwe vhathu vha humbula uri mivhuso i tea u vha na pfanelo ya u dzhia manwe maga u itea tsireledzo ya lushaka. Vhanwe a vha tendi. Na vha humbula u nga muvhuso wa Afrika Tshipembe u tea kana a wongo tea u vha na pfanelo ya u ita zwi teavhelaho [Garata ja u sumbedza 23]

	Vhukumak uma u tea u vha na pfanelo	Zwavhuḁi u tea u vha na pfanelo	Zwavhuḁi a wongo tea u vha na pfanelo	Vhukumak uma a wongo tea u vha na pfanelo	(A thina khetho)
48. U kuvhanganya mafhungo nga ha muḁwe na muḁwe a no dzula Afrika Tshipembe nga ndani ha ndivho yavho?	1	2	3	4	8
49. U kuvhanganya mafhungo nga ha muḁwe na muḁwe a no dzula kha manwe mashango nga ndani ha ndivho yavho?	1	2	3	4	8

Kha ri ri muvhuso u khou humbulela uri nyito ya vhutherorisi i khou toda u itea. Naa vha vhona u nga vha ndaulo vha tea u vha na pfanelo ya u ... [Garata ja u sumbedza 23]

	Vhukumak uma u tea u vha na pfanelo	Zwavhuḁi u tea u vha na pfanelo	Zwavhuḁi a wongo tea u vha na pfanelo	Vhukumak uma a wongo tea u vha na pfanelo	(A thina khetho)
50. ...valela vhathu tshifhinga tshilapfu nga ndani ha u vha sengisa?	1	2	3	4	8
51. ...thetshesela nyambedzano dza thingo dza vhathu?	1	2	3	4	8
52. ...imisa na u setsha vhathu tshitaratani?	1	2	3	4	8

Zwino dziḁwe mbudziso nga ha politiki

53. Naa vha nga ri vha na dzangalelo ji ngafhani kha politiki? Vha na

Dzangalelo jihulwane dzangalelo	1
---------------------------------	---

Dzangalelo lituku	2
Dzangalelo sa zwezwo	3
A thi na dzangalelo nga maanda	4
Na luthihi a thin a dzangalelo	5
(A thi na khetho)	8

Vha tendelana kana u hanedzana zwi ngafhani na zwitatamennde zwi tehelaho? [Garata ja u sumbedza 1]

	Ndi tendelana nazwo tshothe	Ndi tendelana nazwo	Vhukati ha u tendelana na u hanedzana	A thi tendelani nazwo	A thi tendelani nazwo tshothe	(A thi na khetho)	
54.	Vhathu vha ngaho san ne a vha na tshine vha amba nga ha zwine muvhuso wa tea u ita.	1	2	3	4	5	8
55.	Ndi dipfa uri ndi pfesesa zwavhuḽi mafhungo a ndeme a polotiki ane shango Jashu ja livhana nao.	1	2	3	4	5	8
56.	Vhathu vhane ra vha khetha sa dzi MP vha lingedza u bvedza pfulufhedziso dze vha dzi ita musi wa dzikhetho.	1	2	3	4	5	8
57.	Vhunzhi ha vhashumi vha muvhuso vha nga fhulufhedzea u nga ita zwine zwa vha khwine kha shango.	1	2	3	4	5	8

Nga u angaredza, naa vha nga talutshedza hani mithelo Afrika Tshipembe namusi? Ri khou amba MITHELO YOTHE, hu tshi katelwa mituso kha miholo, muthelo wa mbuelo, mithelo kha thundu na tshumelo na miwe yothhe. [Garata ja u sumbedza 24]

	I nthesa	I nthha	Yo luga	I fhasi	I fhasisa	(A thina khetho)	
58.	Tsha u thoma, kha vha re na miholo ya <u>ntha</u> , mithelo ... ?	1	2	3	4	5	8
59.	Tshavhuvhili, kha vha re na miholo ya <u>vhukati</u> , mithelo ...?	1	2	3	4	5	8
60.	Tsha u fhedza, kha vha re na miholo ya <u>fhasi</u> , mithelo ...?	1	2	3	4	5	8

Nga u angaredza, vha humbula uri ndi lungana hune vha ndaulo ya muthelo Afrika Tshipembe vha ita zwi tevelaho ... [Garata ja u sumbedza 25]

	Kanzhi kanzhi	Kanzhi	Tshiwe tshifhinga	Na luthihi	(A thi na khetho)	
61.	...khwaḽisedza uri vhathu vha badela mithelo yavho?	1	2	3	4	8

62.	...fara muñwe na muñwe u ya nga mulayo, hu sa khathalei uri vha ddivhana na vhoneyi kana maimo avho tshitshavhani?	1	2	3	4	8
-----	--	---	---	---	---	---

Nga u angaredza, vha humbula u nga ndi lungana hune khamphani khulwne dza phuraivete Afrika Tshipembe dzi ita zwi tevhelaho: [Garafa /a u sumbedza 25

	Kanzhi kanzhi	Kanzhi	Tshiñwe tshifhinga	Na luthihi	(A thi na khetho)	
63.	Tevhedza milayo?	1	2	3	4	8
64.	Lingedza u tinga u badela mithelo yavho?	1	2	3	4	8

65. U ya nga muhumbulo wavho, hu nga vha hu vhorapolotiki vha ngana Afrika Tshipembe vho didzhesaho kha zwiito zwa vhuada?

Na muthihi	1
Vha si gathi	2
Vhañwe	3
Vhazhi	4
Vhothe	5
(A thi na khetho)	8

66. Hafhu, u ya nga muhumbulo wavho, ndi vha ngana vhashumeli vha muvhuso Afrika Tshipembe vha no didzenisa kha zwiito zwa vhuada?

Na muthihi	1
Vha si gathi	2
Vhañwe	3
Vhazhi	4
Vhothe	5
(A thi na khetho)	8

67. Kha minwaha mtanu yo fhiraho, ndi lungana hune vhone kana murado wa muta wavho a tangana na mushumi wa muvhuso we a sumbedza uri, kana a humbela, tshandanguvhoni uri vha wane tshumelo?

Na luthihi	1
A si kanzhi	2
Tshiñwe tshifhinga	3
Lunzhinyana	4
Lunzhilunzhi	5
(A thi na khetho)	8

KUHUMBULELE NGA HA MUSHUMO NA VHUSHAYAMUSHUMO

Zwino ndi khou ya u vha vhudzisa dzimbudziso nga ha mushumo na vhushayamushumo.

Naa vha hambula uri thi **n**we na tshinwe tsha zwi tevhelaho ndi tsha ndeme zwi ngafhani kha mushumo... [Garata ja u sumbedza 3]

	Ndeme nga maanda	Ndeme	Vhukati ha ndeme na u sa vha na ndeme	A zwi na ndeme	A zwi na ndeme na luthihi	(A thi na khetho)
68. ...u tsireledzea ha mushumo	1	2	3	4	5	8
69. ...muholo wa ntha	1	2	3	4	5	8
70. ...zwickhala zwavhudi zwa u aluwa	1	2	3	4	5	8
71. ...mushumo u takadzaho	1	2	3	4	5	8
72. ... mushumo une wav ha wan deme tshitshavhani	1	2	3	4	5	8

73. Vha hambula uri ndi zwi fhio zwiitisi ZWIRARU ZWIHULWANE zwa uri hu na vhathu vhanzhi vha sa shumi Afrika Tshipembe?

MUVHUDZISI: KHA VHA **N**WALE FHASI PHIINDULO KHA TSHIKHALA TSHI RE AFHO FHASI.
KHA VHA VHUDZISE VHA **N**WALE FHASI ZWIITISI ZWIRARU ZWI HULWANE ZWO BULIWAHO.

Zwitshavhani zwashu, hu na mishumo ine ya vha ya maimo a fhasi na ya maimo a ntha. Ndi khou tama uri vha tevhokanye mishumo i tevhelaho u ya nga maimo nga u shumisa tshikalo tsha zero u swika 10. Zero zwi amba uri vha vhona u nga mushumo a u na maimo na luthihi ngeno 10 i tshi amba uri mushumo u na maimo a nthesa. Makati a tshikalo ndi 5, zwine zwa amba uri vhudipi havho ndi ha vhukati. . [Garata ja u sumbedza 26]

	A hu na maimo		Vhukati								Maimo a nthesa		(A thi divhi)
74. Mudededzi	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	88	
75. Munzhiniere	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	88	
76. Mushumela vhapo	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	88	
77. PuJamere	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	88	
78. Rabulasi	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	88	
79. Tsireledzo	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	88	
80. Muongi	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	88	
81. Mushumi wa mugodini	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	88	
82. Ramudagasi	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	88	
83. Dokotela	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	88	

84. Naa vha divha nga ha mbekanyamushumo ya muvhuso kana ya masipala ya u sika mishumo kana EPWP.

MUVHUDZISI: PHINDULO NNZHI DZI A KONADZEA. KHA VHA TINGELEDZE DZOTHE DZO TEAHO

a.	Ee, Mbekanyamushumo ya Mishumo ya Tshitshavha (CWP)	1
b.	Ee, Expanded Public Works Programme (EPWP)	2
c.	Ee, ndo no pfa nga iñwe mbekanyamushumo, (kha vha bule)	3
d.	A thi athu pfa ngayo	4

85. Arali vho vha vha tshi shuma, vha nga tlanganedza tshikhala tsha u shuma kha iñwe ya dzimbekanyamushumo dza u sika mushumoes?

Ee	1	KHAVHA PFUKELE KHA MBUDZISO 87
Hai	2	KHA VHA VHUDZISE MBUDZISO 86
(A thi divhi)	3	KHA VHA PFUKELE KHA MBUDZISO 87

86. Kha vha talutshedze uri ndi ngani vha si nga si tlanganedze mushumo wa lushaka ulu?

87. Naa tshiimo tshavho tsha u tholiwa ndi tshifhio? (Ndi tshifhio kha zwi tevhelaho tshine tsha talusa khwine tshiimo tsha tsha mushumo?)

Mushumo wa tshifhinga tsho dalaho	01	} → Ka vha vhudzise mbudziso 88-100
Mushumo wa tshifhinganyana	02	
Mushumo wa nga fhasi ha tshifhinganyana (tshikoropo)	03	
Ndi khou lwala	04	} → Kha vha pfukele kha mbudziso 101
A thi shumi, a thi khou toda mushumo	05	
A thi shumi, ndi khou toda mushumo	06	
Phensheni (mualuwa/ndo notha)	07	
Vhulwadze ha tshifhinga tshilapfu kana muholefhali	08	
Mufaramuta, a thi shumi, a thi khou toda mushumo	09	
Mufaramuta, ndi khou toda mushumo	10	
Mutshudeni/mugudi	11	
Muñwe (Kha vha bule)	12	

MUVHUDZISI: KHA VHA DZHIELE NZHELE URI MBUDZISO 88-100 DZI TEA U VHUDZISIWA FHEDZI VHANE VHA KHOU SHUMELA MUHOLO ZWINO

ARALI VHA TSHI KHOU SHUMELA MUHOLO ZWINO KHA VHA FHINDULE MBUDZISO NGA HA MUSHUMO DENDELE

Vha tendelana kana u hanedzana zwi ngafhani na zwitatamennde zwi tevhelaho nga ha mushumo (dendele) wavho? [*Gara ta la u sumbedza 1*]

KHA VHA DZHIELE NZHELE: MBUDZISO NDI DZA MUSHUMODENDELE ARALI VHA NA MISHUMO MINZHI

	Ndi tendelana nazwo tshothe	Ndi tendelana nazwo	Vhukati ha u tendelana na u hanedzana	A thi tendelani nazwo	A thi tendelani nazwo tshothe	(A thi na khetho)	
88.	Mushumo wanga wo tsireledzea	1	2	3	4	5	8
89.	Muholo wanga ndi wa ntha	1	2	3	4	5	8
90.	Zwikhala zwanga zwa u aluwa ndi zwa ntha	1	2	3	4	5	8
91.	Mushumo wanga u a takadza	1	2	3	4	5	8
92.	Mushumo wanga ndi wa ndeme tshitshavhani	1	2	3	4	5	8
93.	Mushumo une nda u ita u shumisa nga vhuḁalo ngivho na zwikili zwanga.	1	2	3	4	5	8
94.	Mushumo wanga u mpha tshikhala tsha u khwinisa zwikili zwanga.	1	2	3	4	5	8
95.	Muholo na magavhelo ane nda a wana ndi a kwao kha mushumo une nda u ita	1	2	3	4	5	8

96. Naa vho fushea zwi ngafhani kha mushumo (dendele) wavho?

KHA VHA DZHIELE NZHELE: MBUDZISO NDI DZA MUSHUMODENDELE ARALI VHA NA MISHUMO MINZHI

U fushea tshothe	1
U fushea nga maanda	2
U fushea sa zwezwo	3
Vhukati ha u fushea na u sa fushea	4
U sa fushea sa zwezwo	5
U sa fushea nga maanda	6
U sa fushea tshothe	7
(A thi na khetho)	8

97. Vha vhona u ngari ndi afhio maimo a fhasisa a pfunzo a toḁe aho u ita mushumo wavho?

A huna – a hu <u>toḁe</u> tshikolo	1
Pfunzo ya phuraimari	2
Inwe pfunzo ya sekondari	3
Thanziela ya Mat<iriki/Gireidi 12	4
Tshitifikheiti kana dipujoma	5
Digirii ya yunivesithi	6
Digirii ya yunivesithi i re ndalukanyo ya ntha	7

98. Naa ndivho yavho yo tea u swika ngafhi kha zwine vha ita mushumi wavho ḁuvha na ḁuvha

MUVHUDZISI: HEZWI ZWI KHOU AMBELWA KHA VHUVHILI HAZWO U PFUMBUDZWA HA FOMALA NA HU SI HA FOMALA

U tea tshothe	1
U tea nga maanda	2
Huñwe u tea	3
Na luthihi a yo ngo tea	4
(A thongo wana huñwe u pfumbudziwa kana ndalukanyo)	5
(A thi ñivhi)	8

99. Tshe vha thoma u shuma kha mushumo wavho wa zwino, na todea ya zwikili nga u angaredza ya mushumo: yo engedzea, yo dzula yo ralo kana yo fhungudzea?

Yo engedzea nga maanda	1
Yo engedzea	2
Yo dzula yo ralo	3
Yo fhungudzea	4
Yo fhungudzea nga maanda	5
(A thi ñivhi)	8

100. Kha miñwedzi ya 12 yo fhiraho, naa vho pfumbudziwa u itela u khwinisa zwikili zwavho zwa u shuma (hu nga vha mushumoni kana huñwe fhethu)?

MUVHUDZISI: HEZWI ZWI KHOU AMBELWA KHA VHUVHILI HAZWO U PFUMBUDZWA HA FOMALA NA HU SI HA FOMALA

Ee	1
Hai	2

MUVHUDZISI: KHA VHA DZHI ELE NZHELE URI MBUDZISO 101 - 110 DZI TEA U VHUDZISWA AVHO VHANE VHA SA KHOU SHUMELA MUHOLO ZWINO (DZIKHOUDU

4-12 KHA MBUDZISO 87).

ARALI MUFHINDULI A THI KHOU SHUMELA MUHOLO (DZIKHOUDU 1-3 KHA MBUDZISO 87), KHA VHA PFUKELE KHA MBUDZISO 111.

101. Naa vha nga takalela u wana mushumo wa muholo, hu nga vha zwino kana tshifhinga tshi ñaho?

Ee	1
Hai	2

102. Ndi tshifhinga tshi ngafhani vha sa shumi nahone vha tshi khou lingedza u wana mushumo?

Nga fhasi ha miñwedzi miraru	1
Miñwedzi ya 3 u swika kha ya 6	2
Miñwedzi ya 6 u swika ñwaha	3
Ñwaha muthihi u swika nga fhasi ha miñwaha miraru	4
Miñwedzi ya 3 u swika miñwaha ya 5	5
U fhira miñwaha ya 5	6
(A thi ñivhi)	8

103. Ndi ngafhani khonadzeo ya uri vha nga wana mushumo?

Khonadzeo khulwane	1
Khonadzeo	2
A iho khonadzeo	3
Khonadzeo a iho tshothe	4
(A thi divhi)	8

Musi vha tshi khou humbula nga ha miṅwedzi ya 12 yo vhiraho, naa vho ita zwi tevhelaho u itela u wana mushumo?

	Hai	Ee, luthihi kana luvhili	Ee, u fhira luvhili
104. U amba na mashaka, dzikhonani, kana vhashumi navho nga ha u wana mushumo	1	2	3
105. U kunguwedza kana u fhindula khunguwedzo dza mishumo kha gurandza?	1	2	3
106. U toda mushumo kha inthanethe	1	2	3
107. U ita thodisiso kha vhatholi	1	2	3
108. U diṅwalisa kha senthara ya zwa mishumo ya nnyi na nnyi	1	2	3
109. U diṅwalisa kha dzhendedzi ja mushumo ja phuravete?	1	2	3
110. U ima thungo ha bada	1	2	3

ESS KUHUMBULELE NGA VHULONDAVHATHU

Zwino dziṅwe mbudziso nga ha kushumele kwa tshitshavha.

Naa vha tendelana kana u hanedzana zwi ngafhani na zwitatamennde zwi tevhelaho?
[Gara ja u sumbedza 1]

	Ndi tendelana nazwo tshothe	Ndi tendelana nazwo	Vhukati ha u tendelana na u hanedzana	A thi tendelani nazwo	A thi tendelani nazwo tshothe	(Refusal)	(A thi divhi)
111. Musi hu na thahalelo ya mishumo, vhanna vha tea u vha na pfanelo nanzhi u fhira vhasadzi.	1	2	3	4	5	7	8
112. Phambano khulwane kha miholo ya vhatu i a tangedzea u itela u pfufha u fhambana ha dzitalente na vhudidini.	1	2	3	4	5	7	8
113. U itela uri tshitshavha tshi vhe kwatsho, phambano ya maimo a matshilele ya vhatu i tea u vha thukhu.	1	2	3	4	5	7	8
114. Muvhuso u tea u dzhia vhukando ha u fhungudza u fhambana ha maimo a miholo.	1	2	3	4	5	7	8

115. Kha vhatu vha 100 vha vhukale ha u shuma Afrika Tshipembe ndi vha ngana vhane vha nga ri a vha shumi nahone vha khou toda mushumo? Arali vha sin a vhanzi KHA anganye.

0-4	1
5-9	2

10-14	3
15-19	4
20-24	5
25-29	6
30-34	7
35-39	8
40-44	9
45-49	10
50 kana u fhira	11
(Vho hana)	77
(A thi divhi)	88

Kha mbudziso dzi tevhelaho dzi si gathi ri do vha vhudzisa nga ha uri zwiñwe zwithu zwivha zwavhudi kana zwo vhifha nga ndila de kha zwigwada zwo fhambanaho Afrika Tshipembe ano maduvha. [Garata la u sumbedza 27]

116. Nga u angaredza vha humbula mini nga tshiimo tsha kutshilele kwa vhaaluwa. Kha vha mbudze kha tshikoro tsha 0 u swika 10, hune 0 ya amba tshivhi nga maanda ngeno 10 i tshi amba tshavhudisa.

Tshivhi nga maanda											Tshavhudisa		(vho hana)	(A thi divhi)
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	77	88		

117. Nga u angaredza vha humbula mini nga tshiimo tsha kutshilele kwa vhatu vha sa shumi? Kha vha mbudze kha tshikoro tsha 0 u swika 10, hune 0 ya amba tshivhi nga maanda ngeno 10 i tshi amba tshavhudisa. [Garata la u sumbedza 27]

Tshivhi nga maanda											Tshavhudisa		(vho hana)	(A thi divhi)
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	77	88		

Vhatu vha na kuvhonele kwo fhambanaho nga ha uri vhudifhinduleli ha mivhuso ho tea kana a hongo tea u vha vhufhio. Kha muñwe na muñwe wa mishumo ine nda vha vhalela yone, kha vha mbudze kha thikalo tsha 0-10 uri vha humbula mivhuso u tshi tea u vha na vhudifhinduleli vhu ngafhani. 0 i amba uri a wo ngo tea u vha vhudifhinduleli ha mivhuso ngeno 10 i tshi amba uri ndi vhudifhinduleli ha mivhuso tshothe. [Garata la u sumbedza 28]

		A zwongo tea u vha vhudifhinduleli ha mivhuso na luthihi					Zwo tea tshothe u vha vhudifhinduleli ha mivhuso					(vho hana)	(A thi divhi)	
118.	U khwatshisa maimo a vhonele a matshilele a vhaaluwa?	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	77	88
119.	U khwatshisa maimo a vhonele a matshilele a vha sa shumi?	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	77	88
120.	U khwatshisa tshumelo ya ndondolo kwayo ya vhana kha vhabebi vha shumaho?	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	77	88

Ndi khou ya u vha vhudzisa nga ha zwivhuya zwa minded na tshumelo kha masia o fhambanaho a vhutshilo Afrika Tshipembe. Nga ha mindende ri amba magavhelo, ndondolo ya mutakalo na nndu dza mutengo wa fhasi zwine zwa newa nga muvhuso.

Naa vha tendelana kana u hanedzana zwi ngafhani uri magavhelo na tshumelo Afrika Tshipembe ... [Garaṭa /a u sumbedza 1]

	Ndi tendelana nazwo tshoṭhe	Ndi tendelana nazwo	Vhukati ha u tendelana na u hanedzana	A thi tendelani nazwo	A thi tendelani nazwo tshoṭhe	(vho hana)	(a thi divhi)
121. ...a lemedza/muhwalo muhulwane kha ikonomi?	1	2	3	4	5	7	8
122. ...a thivhela u phadalala ha vhushai?	1	2	3	4	5	7	8
123. ...a livhisa kha lushaka lwa ndinganelo?	1	2	3	4	5	7	8
124. ...a vhidza mabindu nga maanda nga kha mithelo?	1	2	3	4	5	7	8

Hafhu naa vha tendelana kana u hanedzana zwi ngafhani uri magavhelo na tshumelo Afrika Tshipembe ... [Garaṭa /a u sumbedza 1]

	Ndi tendelana nazwo tshoṭhe	Ndi tendelana nazwo	Vhukati ha u tendelana na u hanedzana	A thi tendelani nazwo	A thi tendelani nazwo tshoṭhe	(vho hana)	(a thi divhi)
125. ...ita uri vhatu vha bvafhe?	1	2	3	4	5	7	8
126. ...ita uri vhatu vha sa khathale nga u londotana?	1	2	3	4	5	7	8

127. Vha tshi khou humbula nga vhathu vhane vha **da** u dzula fhando Afrika Tshipembe u bva kha ma**ñ**we mashango, ndi lini hune vha humbula uri vha tea u wana pfanelo dzi fanaho dza magavhelo na tshumelo sa vhadzulapo. Kha vha nange khetho ine ya vha tsinisa na kuhumbulele kwavho.

Zwenezwo musi vha tshi swika	1
Nga murahu ha musi vho no dzula Afrika Tshipeme ñ waha, hu sa khathalei uri vha a shuma kana hai	2
Fhedzi nga murahu ha musi vho no shumo nahone vho badela mithelo lwa ñ waha	3
Nga murahu ha musi vha thi vha vhadzulapo vha Afrika Tshipembe	4
A vhongo tea u vha na pfanelo dzi fanaho	5
(Vho hana)	7
(A thi divhi)	8

Zwino dzi**ñ**we mbudziso nga ha pfanelo dza vhadzulapo vha Afrika Tshipembe.

Naa vha tendelana kana u hanedzana zwi ngafhani na zwitatamennde zwi tevhelaho?
[Gara**ta** **Ja** u sumbedza 1]

	Ndi tendelana nazwo tsho the	Ndi tendelana nazwo	Vhukati ha u tendelana na u hanedzana	A thi tendelani nazwo	A thi tendelani nazwo tsho the	(a thi divhi)
128. Vhunzhi ha vhathu vha sa shumi a vha lingedzi u wana mushumo.	1	2	3	4	5	8
129. Vhathu vhanzhi vha wanaho muholo wa fhasi vha wana thikhedzo th uku ya masheleni u fhirisa nga ñ dila yo vha teaho.	1	2	3	4	5	8
130. Vhathu vhanzhi vha wana magavhelo na tshumelo dza muvhoso zwi songo tea.	1	2	3	4	5	8

Kha mi**ñ**waha ya 10 i **da**ho muvhoso u nga shandukisa **ñ**dila ine wa fha magavhelo na tshumelo sa **ñ**dila ya u fhindula kha nyimele i shandukaho ya zwa ikonomi na matshilisano.

131. Naa vha nga vha khud**an**oni kana u tendelana na uri muvhoso u nee magavhelo na tshumelo kha vhathu vha wanaho mihololo ya vhasi, ngeno vha wanaho mihololo ya vhukati na ya **ñ**th vha tshi tea u hwala vhu**ñ**ifhinduleli nga vhone vhane?

Tendelana nazwo tsho the	1
Tendelana nazwo	2
Hanedzana nazwo	3
Hanedzana nawo tsho the	4
(Vho hana)	7
(A thi divhi)	8

132. Naa vha nga vha khud**an**oni kana u tendelana na uri muvhoso u **de** na magavhelo a nyengedzedzo na tshumelo u itela uri zwi leluwe uri vhabebi vha shumaho uri vha **ñ**anganye vhutshilo ha mushumo na ha mu**ñ**ta naho zwi tshi amba mithelo ya **ñ**th kha vho**the**?

Tendelana nazwo tsho the	1
---------------------------------	---

Tendelana nazwo	2
Hanedzana nazwo	3
Hanedzana nawo tshothe	4
(Vho hana)	7
(A thi divhi)	8

MUVHUDZISI: KHA VHA VHALELE NTHA MAFHUNGO A TEVHELALO NGA HA GAVHELO LA MUTHEO KHA VHAFHINDULI VHOTHE.

Mañwe mashango a khou amba nga ha u thoma tshikimu tsha mbuelo ya mutheo zwa zwino. Hu si kale ndi do vha hambela uri vha mbudze arali vha sa tendelani kana vha tshi tendelana na tshikimu itshi. Tshikimu mbuelo ya mutheo tshi katela zwi tevhelaho:

- Muvhuso u badela muñwe na muñwe muholo wa ñwedzi nga ñwedzi wa u badela tshinyalelo dza u tshila dza ndeme.
- I ima vhudzuloni ha mañwe magavhelo manzhi.
- Ndivho ndi u khwathisedza gumotuku la tshiimo tsha kutshilele.
- Muñwe na muñwe u wana mutengo u fanaho hu sa khathalei uri u a shuma kana ha shumi.
- Vhathu vha dzula na tshelede ye vha i hola mushumoni kana u bva kha zwiñwe zwiko.
- Tshikimu itshi tshi badelelwa nga mithelo.

133. Nga u angaredza, naa vha nga vha khudanoni kana u tendelana na uri tshikimu itshi tshi vhe hone Afrika Tshipembe?

Tendelana nazwo tshothe	1
Tendelana nazwo	2
Hanedzana nazwo	3
Hanedzana nawo tshothe	4
(Vho hana)	7
(A thi divhi)	8

Kha mbudziso dzi si gathi dzi tevhelaho, ri khou toda uri vha hambule nga ha zwine zwa nga itea kha miñwedzi ya 12 i tevhelaho.

134. Kha vha mbudze vha vhona uri kha miñwedzi ya 12 i tevhelaho vha do vha vha sa shumi nahone vha tshi khou toda mushumo lwa vhege nna dzi tevhekanaho?

A zwi nga do itea na luthihi	1
A zwi nga do itea	2
Zwi do itea	3
Zwi do itea tshothe	4
(A thi ahu shuma KANA a thi tsha shuma nahone a thi khou toda mushumo)	5
(Vho hana)	7
(A thi divhi)	8

135. Hafhu kha miñwedzi ya 12 i daho naa khadzeo ndi ngafhani uri hu do vha na zwiñwe zwifhinga hune vha sa do vha na tshelede yo linganaho u swikelela thodea dza mutani?

A zwi nga do itea na luthihi	1
A zwi nga do itea	2
Zwi do itea	3
Zwi do itea tshothe	4
(Vho hana)	7
(A thi divhi)	8

KUVHONELE KHA VHUSHAI, VHUSHAYAHAYA NA VHUDZULO HUSI HA FOMAJA

Ndi khou ya u vha vhudzisa dziñwe mbudziso nga ha vhashai, vhashayahaya na vhudzulo vhusi ha fomaļa.

136. Musi vha tshi khou humbula nga vhashai vhone vhane, u ya nga muhumbulo wavho, ndi dzifhio MBILI dza mbuno dzi tevhelaho dzine dza talutshedza KHWINE uri ndi ngani vha tshi shaya? [*Garaļa ja u sumbedza 29*]

MUVHUDZISI: MBUDZISO YA PHINDULO NNZHI. KHA VHA VHALELE NṲHA DZIKHETHO. KHA VHA TINGELEDZE KHETHO MBILI FHEDZI. VHA FHINDULI VHOTHE VHA TEA U VHUDZISIWA MBUDZISO IYI

a.	A vhongo wana thikhedzo yo linganaho musu wa u <u>tođa</u> kha mashaka na dzikhonani	1
b.	Vho aluwa <u>mutani</u> wa vhashai	2
c.	Vha khou <u>taluliwa</u>	3
d.	Vha khou tambula nga u sa vha na mutakalo wavhuđi, vhwadze ha tshifhinga tshilapfu kana vuholefhali	4
e.	Vha khou tambula nga thaidzo dza mutakalo wa muhumbulo	5
f.	Vha khou tambula nga u vha phuli (zwikambi, zwidzidzivhadzi, kana u vha phuli ya zwiñwe)	6
g.	Vha na vhana vhanzhi vhane vha tea u vha <u>dogomela</u>	7
h.	A vha na tshiimo tsho teaho tsha pfunzo, u pfumbudzwa kana zwikili	8
i.	Vhudifhinduleli havho ha ndondolo hu vha thivhela u shuma	9
j.	Vha tshila nga <u>nṲha</u> ha maanda avho	10
k.	(Zwiñwe, kha vha bule)	11
l.	(vhushai a vhu tinyei)	12
m.	(Na tshithihi)	13
n.	(A thi divhi)	88

137. U ya nga muhumbulo wavho, ndi dzifhio mbuno THARU dzine dza talutshedza KHWINE uri ngi ngani vhatu vha tshi shaya mahaya? [*Garaļa ja u sumbedza 30*]

UVHUDZISI: MBUDZISO YA PHINDULO NNZHI. KHA VHA VHALELE NṲHA DZIKHETHO. KHA VHA TINGELEDZE KHETHO THARU FHEDZI. VHA FHINDULI VHOTHE VHA TEA U VHUDZISIWA MBUDZISO IYL.

a.	Vho fhelelwa nga mushumo nahone a koni u wana muñwe	1
b.	A vha koni u badela rennde	2
c.	Haya havho ho tshinyadziwa nga tshiwo (mulilo, miđalo, na zwiñwe)	3
d.	Vho vha na zwikolodo zwinzhi	4
e.	Vho <u>do</u> lwala kana vuholefhali	5
f.	Vha khou tambula nga u vha phuli (zwikambi, zwidzidzivhadzi, kana u vha phuli ya zwiñwe)	6
g.	Ho vha na u sa <u>andana</u> vhukati ha <u>muta</u> kana vho <u>tutshelwa</u> nga shaka <u>ja</u> tsini	7
h.	Vha khou tambula nga thaidzo dza mutakalo wa muhumbulo	8
i.	A vha koni u swikela magavhelo kana tshumelo dza thikhedzo	9
j.	A si kale vho pfuluwa, nahone a vha na ID	10
k.	Vho nanga u dzulisa zwenezwi	11
l.	(Zwiñwe, kha vha bule)	12
m.	(A thi divhi)	88

138. Ano maḍuvha musu vha tshi vhona muthu ano shaya haya, ndi tshifhio kha zwi tevhelaho tshine vha nga tshi ita?

Sa ita tshithu	1
U vha nea tshelede	2
U vha rengela zwijiwa/zwino	3
U vha rumela kha fhethu ha tshini ha u thogomela vhathu vha sina mahaya/munekedzi wa tshumelo	4
(Zwiñwe, kha vha bule)	5
(A thi divhi)	8

139. U ya nga muhumbulo wavho, ndi ifhio tshumelo ine ya tea u fhiwa vhathu vha si na mahaya?

A huna, vhathu vha sina mahaya vha tea u hwala vhuḍifhinduleli ha u khwinisa nyimele ya vhone vhane	1
Nḅu dza mutengo wa fhai	2
Thikhedzo ya tshikimu tsha zwijiwa	3
Dzilafho ja zwikambi na zwidzizivhadzi	4
Mushumo kana u gudisiwa zwikili	5
(Zwiñwe, kha vha bule)	8

140. U ya nga muhumbulo wavho, ndi ifhio mbuno KHULWANE ya uri vhathu vha dzule fhethu hu si ha fomaḷa?

A huna hune vha nga ya hone	1
Mahaya avho a kule na fhethu hune vha shuma hone	2
A vha tei u badela tshumelo dzi ngaho mithelo	3
Hu ita uri mavemu vha dzumbamele mapholisa	4
(Zwiñwe, kha vha bule)	5
(A thi divhi)	8

141. U ya nga muhumbulo wavho, ndi tshifhio TSHITHIHI tshine tsha tea u itiwa nga ha vhudzulo vhu si ha fomaḷa?

A huna	1
Vha tea u bvisiwa	2
Vha tea u fhiwa tshumelo dza mutheo (maḍi, muḍagasi na vhuthatha tshili)	3
Vha tea u fhiwa tshumelo dza mutheo <u>khathihi na</u> tshumelo dza matshiliso sa ndondolo ya mutakalo na zwikolo.	4
Vha tea u fhiwa nḅu dza thengo ya fhasi dza fomaḷa	5
(A thi divhi)	8

142. U ya nga muhumbulo waho, ndi nnyi ane a tea u hwala vhuḍifhinduli ha u fhungudza kana u fhelisa vhushai Afrika Tshipembe?

Muvhuso wa vhukati	01
Muvhuso wa masipala	02
Dzi-NGO	03
Ziimiswa zwa vhurereli	04
Khamphai dza phuraivete	05
Tshitshavha nga u angaredza	08
Vhashai vhone vhane	09
(Vhañwe, kha vha bule)	10

143. U ya nga kuhumbulele kwavho, ndi zwifhio zwigwada ZWIVHILI kha zwi tevhelaho zwine zwa tea u rangiswa phanda kha u wana thikhedzo ya muvhuso? [*Garaṭa ḽa u sumbedza 31*]

MUVHUDZISI: PHINDULO NNZHI. KHA VHA VHALELE NṬHA DZIKHETHO. KHA VHA TINGELEDZE KHETHO MBILI FHEDZI. VHA FHINDULI VHOTHE VHA TEA U VHUDZISIWA MBUDZISO IYL.

a.	Vhabebi vha si na vhafarisi	1
b.	Vhabvanḽa	2
c.	Vhathu vhane vha khou tambula nga u vha phuli (zwikambi, zwidzidzivhadzi, kana u vha phuli ya zwiṅwe)	3
d.	Vhathu vha si na mahaya	4
e.	Vhana vho litshedzelwaho	5
f.	Vhaswa vho ḽidzhenisaho kha vhuvenu	6
g.	Vhaholefhali	7
h.	Vhathu vha sa shumi	8
i.	Vhalala/vhaaluwa	9
j.	(vhaṅwe, kha vha bule)	10
k.	(Na muthihi)	11
l.	(A thi divhi)	88

MUVHUDZISI: KHA VHA SEDZE NOMBORO YA U FHEDZA KHA NOMBORO YA KHWESHENEA KHA SIATARI ḽI RE NGA PHANḽA (NOMBORO YA DIDZHI TI DZA 4, HU SI NOMBORO YA BAKHOUDU).

DIDZITI YA U FHEDZA YA NOMBORO YA KHWESHENEA = 0, 3, 6, 9	KHA VHA VHUDZISE mbudziso 144
DIDZITI YA U FHEDZA YA NOMBORO YA KHWESHENEA = 1, 4, 7	KHA VHA YE KHA mbudziso Fehler! Verweisquelle konnte nicht gefunden werden.
DIDZITI YA U FHEDZA YA NOMBORO YA KHWESHENEA = 2, 5, 8	KHA VHA YE KHA mbudziso Fehler! Verweisquelle konnte nicht gefunden werden.

144. Munna a si na haya u ḽa kha vhone a vha humbela tshelede. Ndi vhugai ine vha nga humbula u mu fha yone?

A huna	1
R1 kana nga fhasi	2
R2	3
R5	4
U fhira R5	5

145. Mufumakadzi u ya kiliniki ya muvhuso u dzhia mushonga wa mutsiko wa malofha. Ndi tshifhinga tshi ngafhani tshi tlanganedzeaho tshine a nga lindela?

Nga fhasi ha minetse dza 15	1	KHA VH APFUKELE KHA MBUDZISO 150
Minetse dza 15 u swika 30	2	
Minetse dza 30 u swika iri 1	3	
Iri 1 u swika iri dza 2	4	
U fhira iri dza 2	5	

146. Vho-Mark Smith, vha si na haya u da kha vhone a vha hambela tshelede. Ndi vhugai ine vha nga hambula u mu fha yone?

A huna	1
R1 kana nga fhasi	2
R2	3
R5	4
U fhira R5	5

147. Ramali (*cashier*) wa u vhambadza u ya kiliniki ya muvhuso u dzhia mushonga wa mutsiko wa malofha. Ndi tshifhinga tshi ngafhani tshi tlanganedzeaho tshine a nga lindela?

Nga fhasi ha minetse dza 15	1	KHA VH APFUKELE KHA MBUDZISO 150
Minetse dza 15 u swika 30	2	
Minetse dza 30 u swika iri 1	3	
Iri 1 u swika iri dza 2	4	
U fhira iri dza 2	5	

148. Vho-Thabo Dlamimi, vha si na haya u da kha vhone a vha hambela tshelede. Ndi vhugai ine vha nga hambula u mu fha yone?

A huna	1
R1 kana nga fhasi	2
R2	3
R5	4
U fhira R5	5

149. Mushumi wa hayani u ya kiliniki ya muvhuso u dzhia mushonga wa mutsiko wa malofha. Ndi tshifhinga tshi ngafhani tshi tlanganedzeaho tshine a nga lindela?

Nga fhasi ha minetse dza 15	1	KHA VH APFUKELE KHA MBUDZISO 150
Minetse dza 15 u swika 30	2	
Minetse dza 30 u swika iri 1	3	
Iri 1 u swika iri dza 2	4	
U fhira iri dza 2	5	

PHOLISI YA DZITSHAKA NA MUSHUMO WA AFRIKA TSHIPEMBE KHA LIFHASI

Zwino ri khou toda u vha vhudzisa dziwe mbudziso nga ha mushumo wa Afrika Tshipembe kha Afrika na lifhasi.

150. Naa vha nga ri potiki dza dzitshaka ndi dza ndeme zwi ngafhani kha Afrika Tshipembe?

Ndeme nga maanda	1
Ndeme sa zwenezwo	2
A si dza ndeme	3
A si dza ndeme na luthihi	4
(A thi divhi)	8

151. Nga u angaredza, vha nga pima hani **ndivho** yavho nga ha zwiwo zwa Afrika na **lifhasi**?

Ndivho khulwane	1
Ndivho sa zwezwo	2
A thi na ndivho	3
A thi na ndivho na luthihi	4
(A thi divhi)	8

152. Naa vha humbula u nga Afrika Tshipembe **li** tamba tshipida tsha ndeme nga maanda kana tshituku sa murangaphanda wa **lifhasi** hu tshi vhambedzwa na **minwaha** ya 10 yo fhiraho?

Tsha ndeme nga maanda	1
Tsha ndeme	2
Tshi fanaho	3
Tsha ndeme zwituku	4
Tsha ndeme zwitukutuku	5
(A thi divhi)	8

153. Vha humbula uri Afrika Tshipembe **li** khou **thonifhiwa** zwi hulwane kana **zwituku** namusi u fhira **minwaha** ya 10 yo fhiraho?

Li khou thonifhiwa nga maanda maanda	1
Li khou thonifhiwa nga maanda	2
Li khou thonifhiwa nga ndila i fanaho	3
Li khou thonifhiwa zwituku	4
Li khou thonifhiwa zwitukutuku	5
(A thi divhi)	8

154. Vha tendelana kana u hanedzan zwi ngafhani na uri Afrika Tshipembe ndi shango **li** re na maanda kha dzhangohaya **la** Afrika? [*Garata la u sumbedza 1*]

Ndi tendelana nazwo tshothe	1
Ndi tendelana nazwo	2
Neutral	3
A thi tendelani nazwo	4
A thi tendelani nazwo tshothe	5
(Do not know)	8

155. Ndi **do** vhala mutevhe wa zwipikwa zwa pholisi dza dzitshaka zwine Afrika Tshipembe **la** nga vha nazwo. Kha vha mbudze uri ndi zwifhio zwa izwi zwine vha tenda uri ndi zwa ndeme uri Afrika Tshipembe **li** zwi tevhelele kha **lifhasi** [*Garata la u sumbedza 32*]

MUVHUDZISI: PHINDULO NNZHI DZO TENDELWA. KHA VHA TINGELEDZE ZWOTHE ZWO TEAHO

a.	U thusa u fhelisa khudano Afrika	
b.	U fhelisa vhushai Afrika	2
c.	U fhaṭa tshiswole tsha maanda Afrika	3
d.	U tsireledza mishumo ya vhashumi vha Afrika Tshipembe	4
e.	U langa na u fhungudza vhabvannda vha siho mulayoni	5
f.	U tsireledza mabindu a Afrika Tshipembe	6
g.	U tutuwedza na u tsireledza pfanelo dza vhuthu kha maṅwe mashango	7
h.	U lwa na ndala lifhasini	8
i.	U tutuwedza pfanelo dza vhasidzana na vhafumakadzi lifhasini	9

j.	U thusa u ḍ isa muvhuso wa demokirasi kha mañwe mashango a Afrika	10
k.	U fhungudza u shanduka ha kilima	11
l.	U khwaḥisa u vha na maḍi Afrika	12
m.	Mbekanyamushumo dza u khwaḥisa phunzo ya vhoḥe Afrika	13
n.	(vho hana u fhindula)	77
o.	(A thi ḍivhi)	88

156. Vha tenda uri ndi zwifhio zwithu zwa ndeme zwiraru kha ḷifhasi namusi: [*Garaḥa ḷa u sumbedza 33*]

MUVHUDZISI: PHINDULO NNZHI DZO TENDELWA. KHA VHA TINGELEDZE U SWIKA KHA PHINDULO THARU

a.	U shanduka ha kilima	1
b.	Nndwa na khudano	2
c.	Vhushai	3
d.	Vhutherorisi	4
e.	Vhuada	5
f.	Vhutsireledzi na tsireledzo	6
g.	U shaya pfunzo	7
h.	U shaya mbofholowo ya poḷotiki	8
i.	Vhudziki ha poḷitiki	9
j.	U shaya mushumo kana zwikhala zwa ikonomi	10
k.	Vhulondotavhathu ha mutheo	11
l.	Ndondolo ya mutakalo	12
m.	Vhushayandingano ha mbeu	13
n.	U shaya themamveledziso	14
o.	(vho hana u fhindula)	77
p.	(A thi ḍivhi)	88

Ndi khou ya u vha vhudzisa mbudziso dzi si gathi nga ha vhathu vha bvaho kha mañwe mashango.

157. Kha vha mbudze uri vha humbula zwi ngafhani uri mashango a Yuropa a tea u tendela vhathu vha bvaho kha mashango a shayaho nga nḍa ha Yuropa uri vha ḍe u dzula hone?

Vha tendele vhanzhi u ḍa u dzula hone	1
Vha tendelele vhañwe	2
Vha tendele vha si gathi	3
Vha songo tendela na muthihi	4
(A thi ḍivhi)	8

158. Hafhu vha humbula zwi ngafhani uri Afrika Tshipembe ḷi tea u tendela vhathu vha bvaho kha mashango a Afrika a siwaneaho u ḍa u dzula Afrika Tshipembe?

Vha tendele vhanzhi u ḍa u dzula hone	1
Vha tendelele vhañwe	2
Vha tendele vha si gathi	3
Vha songo tendela na muthihi	4
(Do not know)	8

159. Hafhu vha humbula zwi ngafhani uri Afrika Tshipembe ḷi tea u tendela Vhamuslim vha bvaho kha mañwe mashango uri vha ḍe vha dzule Afrika Thipembe?

Vha tendele vhanzhi u da u dzula hone	1
Vha tendelele vhañwe	2
Vha tendele vha si gathi	3
Vha songo tendela na muthihi	4
(Do not know)	8

ZWI ITEAHO ZWINO AFRIKA TSHIPEMBE (AISA)

Vha tendelana kana u hanedzana zwi ngafhani na tshitatamennde tshi tevhelaho nga ha zwiiteaho zwino Afrika Tshipembe? [*Garata ja u sumbedza 1*]

	Ndi tendelana nazwo tshothe	Ndi tendelana nazwo	Vhukati ha u tendelana na u hanedzana	A thi tendelani nazwo	A thi tendelani nazwo tshothe	(a thi divhi)
160. U vhuedzedza shango kha vhane zwo vha gundo Afrika Tshipembe	1	2	3	4	5	8
161. Pfunzo ya ntha i tea u newa mahala Afrika Tshipembe?	1	2	3	4	5	8
162. Afrika Tshipembe ji tea u vha na Pretoria sa musanda wajo i yothe?	1	2	3	4	5	8
163. Vha shumisi vha bada Afrika tshipembe vha tea u badela dzi E-tolls?	1	2	3	4	5	8
164. Magavhelo/mindende a nga ita uri ikonomi ya Afrika Tshipembe i hotehale?	1	2	3	4	5	8
165. Muvhuso wa Afrika Tshipembe u tea u bvela phanda na u nea magavhelo/mindende?	1	2	3	4	5	8

Zwino ndi khou toda u vha vhudzisa mbudziso dzi si gathi nga ha mashango a Afrika

166. Nga u angaredza, vha nga ri vha ndivho nzhi, ndivho sa zwezwo, a vha na ndivho kana a vha na ndivho na luthihi nga ha mashango na mvelele kha dzango ja Afrika?

Ndivho nga maanda	1
Ndivho sa zwezwo	2
A thi na ndivho	3
A thi na ndivho na luthihi	4
(A thi divhi)	8

167. Naa vha humbula uri vhathu vha bvaho kha manwe mashango a Afrika vha edza Afrika Tshipembe nga muya wavhudi kana u si wavhudi?

Wavhudi	1	Kha vha vhudzise mbudziso 168
U si wavhudi	2	Kha vha pfukele kha mbudziso 169
(a thi na vhuñanzi)	8	Kha vha pfukele kha mbudziso 169

168. Naa Afrika Tshipembe **li** nga khwa**th**isa hani tshiimo itshi tshavhu**di**?

MUVHUDZISI: KHA VHA REKHODE U SWIKA KHA PHI NDULO THARU.

MUVHUDZISI; KHA VHA **N**WALE PHI NDULO VHA PFUKELE KHA MBUDZI SO 170

169. Vha vhona uri Afrika Tshipembe **li** tea u ita mini uri **li** khwinise mbonalo ya**lo**?

MUVHUDZISI: KHA VHA REKHODE U SWIKA KHA PHI NDULO THARU.

170. Arali vha na tshikhala, vha nga tama u ya u shuma kha **li**nwe shango **la** Afrika?

Ee	1	Kha vha vhudzise mbudziso 171
Hai	2	Kha vha pfukele kha mbudziso 172
(A thi di vihi)	8	Kha vha pfukele kha mbudziso 172

171. [Arali phindulo hu 'EE' kha mbudziso 170] Ndi mashango afhio **ma**tanu a Afrika ane vha nga tama u shuma khao?

a.	Shango 1	
b.	Shango 2	
c.	Shango 3	
d.	Shango 4	
e.	Shango 5	

U DAHA & VHUDIFARI HA FOLA

Zwino ndi khou ya u vha vhudzisa dziñwe mbudziso nga ha u daha na kushumisele kwa zwibveledzwa zwa fola. Ndi tea u vha humbudza uri phindulo dzavho kha mbudziso idzi dzotthe ndi dza tshiphiri.

Naa vha khou shumisa kana vho no shumisa zwibveledzwa zwa fola zwi tevhelaho?

	Zwa zwino duvha Jiñwe na Jiñwe	Zwa zwino mañwe mađuvha	Ndo ima tshothe nga fhasi ha miñwedzi ya 6 yo fhiraho	Ndo ima tshothe u fhira miñwedzi ya 6 yo fhiraho	A thi athu daha na luthihi	
172.	Segerete yo magiwaho	1	2	3	4	5
173.	Segerete ya u diitela (Zol)	1	2	3	4	5
174.	Hubbly kana hookah kana phaiphi ya mađi	1	2	3	4	5
175.	Segerete ya Ejekitironiki (vapour cig)	1	2	3	4	5
176.	Dzisiga kana Bibi	1	2	3	4	5
177.	Tshinefu (nga ningo kana mulomo)	1	2	3	4	5

MUVHUDZISI:

ARALI MUFHINDULI A SA ATHU SHUMISA TSHINEFU (NGA NINGO KANA MULOMO) FHEDZI O NO SHUMISA ZWIÑWE ZWIBVELEDZWA ZWA FOLA, KHA VHA PFUKE VHA YE KHA MBUDZISO 179.

ARALI MUFHINDULI A SA ATHU SHUMISA NA TSHITHIHI TSHA ZWIBVEDZWA ZWA FOLA ZWO DODOMBEDZIWAHO AFHO NTHA KANA O IMA TSHOTHE U SHUMISA TSHIÑWE TSHA ZWIBVELEDZWA ZWA FOLA, KHA VHA PFUKE VHA YE KHA MBUDZISO 185.

FOLA LI SA BVI MUTSI (TSHINEFU TSHA NINGO NA TSHA MULOMO)

178. Kha mađuvha ane vha shumisa tshinefu, ndi lungana nga duvha he vha shumisa tshinefu?

Tshifhinga duvha..... nga

Kha vha rekhode '00' arali a songo shumisa na luthihi

DZISEGERETE, DZIBIBI & DZISIGAA

MUVHUDZISI: ARALI MUFHINDULI A SA ATHU DAHA KANA O IMA TSHOTHE U SHUMISA TSHIÑWE TSHA ZWIBVELEDZWA ZWA FOLA U YA NGA MBUDZISO 172-176, KHA VHA YE KHA MBUDZISO 185

179. Kha mađuvha e vha daha, nga u angaredza, ndi segerete nngana, hu tshi katelwa segerete dza u pombiwa nga zwanda, dze vha daha nga duvha?

Segerete nga duvha.....

Arali hu nga fhasi ha nthihi nga duvha, kha vha rekhode '00'

180. Zwazwino ndi lushaka lufhio lwa sigerete lune vha anzela u lu daha?

Segerete tshi si na vhuhali 1

Tsha vuhali ho linganelaho	2
Segetete tsha Menthol	3
Menthol 'on demand' (Crush)	4
Segetete tshiñwe na tshiñwe	5

181. Ndi tshifhio tsha zwi tevhelaho tshine tsha vha **t**alusa khwine: Ndi khou dzudzanya u litsha u daha...

Kha ñwedzi u ḡ aho	1
Kha miñwedzi ya 6 i ḡ aho	2
Tshiñwe tshifhinga tshi ḡ aho, u fhira miñwedzi ya 6	3
A thi khou dzudzanyela u litsha	4
(A thi ḡ ivhi/a thin a kheho)	8

182. Hafhu arali vha lingedza u **litsha**, ndi ngafhani khonadzeo ya uri vha **ḡ**o bvelela kha u litsha u daha ? ndi . . .

Khonadzeo khulwane,	1
Khonadzeo t huku,	2
A iho khonadzeo,	3
Na luthihi a iho khonadzeo?	4

183. Kha miñwedzi ya 12 he vha lingedza u litsha, vho wana thuso?

Ee	1
Hai	2
Nga si tou ambay	8
A thongo humbula uri ndi ḡ oḡa thuso	9
A thongo lingedza u litsha kha miñwedzi ya 12 yo fhiraho	98

184. Kha miñwedzi ya 12 yo fhiraho, naa vho wana **t**sivhudzo kha dokotela, muongi kana **ñ**anga ya maḡo, ya u litsha u daha?

MUVHUDZISI: KHA VHA TINGELEDZE NOMBORO NTHIHI FHEDZI

Dokotela	1
Muongi	2
Dokotela wa maḡo	3
Dokotela na muongi	4
Dokotela wa maḡo na muongi	5
Dokotela na Dokotela wa maḡo	6
Vho t he vha re afho n ḡa	7
Na muthihi zwawe	8
A thongo vhona dokotela kana dokotela wa maḡo kana muongi kha miñwedzi ya 12 you fhiraho	9

KHA VHA VHUDZISE VHAFHI NDULI VHO~~T~~HE:

185. U ya nga muhumbulo wavho, naa u daha segetete u engedza khombo ya.....

MUVHUDZISI: PHINDULO NNZHI DZO TENDELWA. KHA VHA TINGELEDZE ZWOTHE ZWO TEAHO

a.	U oma miraḡo (govho ḡ a malofha vhuluvhini)	1
b.	Tshineto (munna a sa koni u ita vhudzekani)	2
c.	Khentsara ya mafhafhu	3
d.	Luvhiha/thibii (TB)	4
e.	HIV/AIDS	5
f.	Vhulwadze ha marinini	6

g.	Khensara ya mulomo	7
h.	Mutsiko wa malofha	8
i.	(na tshithihi tsha zwi re afho n̄tha)	9
J.	(A thi ðivhi)	10
k.	(vho hana u fhindula)	11

U ya nga muhumbulo wavho, naa zwi bveledzwa zwi tevhelaho zwi na khombo khulwane, khombo t̄hukhu kana zwi vhaisa u fana na segerete tsho 'doweleaho'?

	t̄hu ku	Nga maa n̄da	U fana	(A thi ðivhi)	(A thi athu pfa nga tshibveledzwa)	
186.	U daha fola nga hookah kana bibi ya maði?	1	2	3	8	9
187.	Fola Ji si na mutsi sa tshinefu kana fola ja u tou shenga?	1	2	3	8	9
188.	Segerete tshi si na maan̄da?	1	2	3	8	9
189.	Segerete tsha Menthol?	1	2	3	8	9
190.	Segerete tsha u tou pomba?	1	2	3	8	9
191.	Segerete tsha Eļekitiironiki (E-cigarette)	1	2	3	8	9

MUVHUDZISI: ARALI MUVHINDULI A SA ATHU PFA NGA SEGERETE TSHA EĽEKITIIRONIKI (E-CIGARETTES) (KHOUDU 9 KHA MBUDZISO 191), KHA VHA PFUKELE KHA MBUDIZO 198.

SEGERETE TSHA EĽEKITIIRONIKI (E-CIGARETTES)

192. Kha miñwedzi ya 12 yo fhiraho, naa vho no vhona khunguwedzo ya e-cigarettes (hu tshi katelwa e-shisha, e-pipe) kha nyan̄dadzamafhungo dzi tevhelaho?... , gurann̄da / dzimagazini, dzibiļibodo, kha mavhengeletserekano kana huñwe fhethu?

MUVHUDZISI: PHINDULO NNZHI DZO TENDELWA. KHA VHA TINGELEDZE ZWOTHE ZWO TEAHO.

a.	Theļevishini	1
b.	Radio	2
c.	Mavhengeleni	3
d.	Dzigurann̄da/dzimagazini	4
e.	Bibiļibodo	5
f.	Mavhengeletserekano	6
g.	Huñwe fhethu (kha vha bule)	7
i.	(Na tshithihi tsha zwi re aho n̄tha)	8
J.	(A thi ðivhi)	9
k.	(vho hana u fhindula)	10

Vha tendelana kana u hanedzana zwi ngafhani a zwitamennde zwi tevhelahonga ha e-cigarettes? [Garāta ja u sumbedza 1]

	Ndi tendelana nazwo tshoṭhe	Ndi tendelana nazwo	Vhukati ha u tendelana na u hanedzana	A thi tendelani nazwo	A thi tendelani nazwo tshoṭhe	(vho hana u fhindula)	
193.	Khunguwedzo dza e-cigarette dzi nga ita uri vhaswa vha humbule u daha	1	2	3	4	5	8

	segerete tsho dowealeaho						
194.	Khunguwedzo dza e-cigarette dzi nga ita uri vhe vha vha vho litsha u daha vha humbule u thoma u daha segerete hafhu	1	2	3	4	5	8
195.	U da e-cigarette hu tea u ilezwa fhethu ho valeaho u fana na u daha segerete tsho dowealeaho.	1	2	3	4	5	8
196.	Khunguwedzo dza e-cigarette dzi tea u ilezwa u fana na dza segerete tsho dowealeaho	1	2	3	4	5	8
197.	U vhona vhathu vha tshi daha e-cigarettes fhethu ha nnyi na nnyi hui ta uri u daha zwi vhone zwi tshi tangeredzea	1	2	3	4	5	8

U DAHA HA PHASIVI

Kha maḍuvha a 30 o fhiraho hu nga vha hu maḍuvha mangana vha nga ri vho ḍiwana vhe fhethu hune muḥwe muthu a daha tsini na vhone (hu sin a luvhondo, i.e. mutsi u a vha swikela)?

	Na luthihi	Maḍuvha a 1-6	Maḍuvha a 7-10	Maḍuvha 11-15	Maḍuvha 16-20	U fira maḍuvha a 20	Vho hana u fhindula	
198.	Hayani	1	2	3	4	5	6	9
199.	Mushumoni	1	2	3	4	5	6	9
200.	Khefani	1	2	3	4	5	6	9
201.	Tshipotoni, barani kana kijabuni	1	2	3	4	5	6	9

KHUNGUWEDZO NA MBAMBADZO YA FOLA

202. Kha ḥwedzi wo faho, ndi lungana, arali zwo itea, he vha VHONA tsivhudzo dz mutakalo kha phakete dza segerete?

Na luthihi	1
Luthihi nga murahu ha tshifhinga	2
Kanzhi	3
Kanzhi kanzhi	4
Vho hana	7
Ndi nga si ambe/a thi ḍivhi nga ha tsivhudzo	8

203. Kha ḥwedzi wo fhiraho, ndi lungana, arali zwo itea, uri vha VHALE kana u sedza tsini tsivhudzo ya mutakalo kha phakete ya segerete?

Na luthihi	1
Luthihi nga murahu ha tshifhinga	2
Kanzhi	3
Kanzhi kanzhi	4
A thi koni u vhala	6
Vho hana	7
Ndi nga si ambe/a thi ḍivhi nga ha tsivhudzo	8

Afha fhasi ndi vhupfiwa ha vhathu nga ha tsivhudzo dza mutakalo kha phakete dza segerete na khauntharani dza mavhengele. Kha vha mbudze uri vha tendelana kana u hanedzana u swika ngafhi nazwo? [*Garata la u sumbedza 1*]

	Ndi tendelana nazwo tshothe	Ndi tendelana nazwo	A thi tendelani nazwo	A thi tendelani nazwo tshothe	(vho hana u fhindula)	
204.	Tsivhudzo dza mutakalo dzo nwalwaho dzi a leluwa u pfesesa	1	2	3	4	8
205.	Musi vhadahi vha tshi toda segerete, tsivhudzo dza mutakalo dzo nwalwaho a dzi nga vha thivheli u daha	1	2	3	4	8
206.	Zwifanyiso zwa tsivhudzo dza mutakalo kha phakete dza fhola dzi do ita uri vhadai vha humbule lunzhi nga ha u daha (<i>Garata la u sumbedza 34</i>)	1	2	3	4	8
207.	U tana ha zwino ha phakete dz segerete mavhengeleni zwi nga tutuwedza vhaswa u daha	1	2	3	4	8

MULOMO na MUTAKALO NGA U ANGAREDZA

208. Naa vha nga pima hani tshiimo tsha mutakalo wa mulomo wavho?

Wavhudi nga maanda	1
Wavhudi	2
Vhukati ha wavhudi na u si wavhudi	3
U si wavhudi	4
U si wavhudi tshothe	5
(a thi divhi/ a thina khetho)	8

209. Naa vha nga pima hani tshiimo tsha mutakalo wavho nga u angaredza?

Wavhudi nga maanda	1
Wavhudi	2
Vhukati ha wavhudi na u si wavhudi	3
U si wavhudi	4
U si wavhudi tshothe	5
(a thi divhi/ a thina khetho)	8

BATHO PELE

Zwino ndi khou ~~toda~~ u vhudzisa zwitatamennde zwi si gathi nga ha kushumele kwa masipala.

Vha tendelana kana u hanedzana zwi ngafhani na zwitatamennde zwi tevhelaho? [~~Gara~~
~~la~~ u sumbedza ~~la~~ 1]

	U tenda tshothe	U tenda	Vhukati ha u tenda na u sa tenda	U sa tenda	U sa tenda na luthihi	(A thi divhi)
210. Mimasipala a i kwamani zwo lingana na zwitshavha nga ha tshumelo dza mutheo	1	2	3	4	5	8
211. Muvhuso u ita zwe wa fhulufhedzisa malugana na u nea tshumelo dza mutheo dza khwalithi yavhudi	1	2	3	4	5	8
212. Muvhuso u khou bvela phanda na u nea vhadzulapo vha Afrika Tshipembe tswikelelo kha tshumelo dza mutheo	1	2	3	4	5	8
213. Masipala wanga u thonifha vhathu	1	2	3	4	5	8
214. Masipala wa hashu u nea vhathu mafhungo nga ha tshumelo dza mutheo	1	2	3	4	5	8
215. Masipala wa hashu u nea vhathu mafhungo nga misi nga ha kushumele kwawo kha ndisedzo ya tshumelo	1	2	3	4	5	8
216. Masipala wa hashu u nyanyuwa nga u tsvhanya kha mbilahelo nga ha tshumelo	1	2	3	4	5	8
217. Masipala wa hashu u ita mushumo wavhudi wa u sala zwithu murahu na u tandulula dzithaidzo	1	2	3	4	5	8
218. Vhathu vha khou wana mbuelo yavhudi kha tshelede ine vha i vhlwa ya tshumelo dza mutheo	1	2	3	4	5	8

VOTING

Zwino ndi do vha vhudzisa mbudziso dzi si gathi nga ha u khetha na dzikhetho.

219. Naa vho voutela iihoro iifhio kha dzikhetho dza lushaka dzo fhiraho, dze dza farwa nga 2014?

MUVHUDZISI: VHA SONGO VHALELA NTHA DZIKHETHO. KHA VHA TINGELEDZE KHETHO NTHIHI FHEDZI

African Christian Democratic Party (ACDP)	01
African National Congress (ANC)	02
Agang South Africa	03
Azanian People's Organisation (AZAPO)	04
Congress of the People (COPE)	05
Democratic Party / Alliance (DA)	06
Economic Freedom Fighters (EFF)	07
Freedom Front Plus / Vryheidsfront Plus (FF+/VF+)	08
Inkatha Freedom Party (IFP)	09
Minority Front (MF)	10
New Freedom Party (NFP)	11
Pan-Africanist Congress (PAC)	12
United Christian Democratic Party (UCDP)	13
United Democratic Movement (UDM)	14
Liñwe (kha vha bule)	15
A tho ngo vouta	16
A thi na vhuṭanzi	17
(Vho hana u fhindula)	97
(A thi ḍivhi)	98

220. Arali ho vha hu tshi nga vha na dzikhetho dza lushaka matshelo, vho vha vha tshi nga voutela iihoro iifhio?

MUVHUDZISI: VHA SONGO VHALELA NTHA DZIKHETHO. KHA VHA TINGELEDZE KHETHO NTHIHI FHEDZI.

African Christian Democratic Party (ACDP)	01	Kha vha pfukele kha mbudziso Fehler! Verweisquelle konnte nicht gefunden werden.
African National Congress (ANC)	02	
Agang South Africa	03	
Azanian People's Organisation (AZAPO)	04	
Congress of the People (COPE)	05	
Democratic Party / Alliance (DA)	06	
Economic Freedom Fighters (EFF)	07	
Freedom Front Plus / Vryheidsfront Plus (FF+/VF+)	08	
Inkatha Freedom Party (IFP)	09	
Minority Front (MF)	10	
New Freedom Party (NFP)	11	
Pan-Africanist Congress (PAC)	12	
United Christian Democratic Party (UCDP)	13	
United Democratic Movement (UDM)	14	
Liñwe (kha vha bule)	15	
A thi nga vouti	16	→ Kha vha vhudzise mbudziso 221
A thi na vhuṭanzi	17	Kha vha pfukele kha mbudziso Fehler! Verweisquelle konnte
(Vho hana u fhindula)	97	

		nicht gefunden werden.
(A thi divhi)	98	

221. Arali phindulo hu 16 kha mbudziso 220: Ndi tshifhio tshiitisi tshi hulwane tshine tsha itisa uri vha hambule uri vha nga si voute arali ha vha na dzikhetho dza lushaka matshelo?

MUVHUDZISI: VHA SONGO VHALELA NTHA DZIKHETHO. KHA VHA TINGELEDZE KHETHO NTHIHI FHEDZI.

Ndi tshee mutuku	01
A thi na dzangalelo	02
A tho ngo diñwalisa	03
A thi takeleli polotiki	04
Hu todea vhudidini vhunzhi	05
Tshiti tshi tsha u voutela tshi kulesa	06
Nyofho dza mishushedzo kana dzikhakhathi	07
Ndi jihoro lithihi fhedzi line la nga wina	08
Zwiitisi zwa mutakalo/vhulwadze	09
A thi na bugu ya ID	10
Zwiñwe (kha vha bule)	11

222. Ndi jihoro lifhio line vha dipfa vha tsinisa nalo?

MUVHUDZISI: VHA SONGO VHALELA NTHA DZIKHETHO. KHA VHA TINGELEDZE KHETHO NTHIHI FHEDZI

African Christian Democratic Party (ACDP)	01	} Ask Q.Fehler! Verweisquelle konnte nicht gefunden werden.
African National Congress (ANC)	02	
Agang South Africa	03	
Azanian People's Organisation (AZAPO)	04	
Congress of the People (COPE)	05	
Democratic Party / Alliance (DA)	06	
Economic Freedom Fighters (EFF)	07	
Freedom Front Plus / Vryheidsfront Plus (FF+/VF+)	08	
Inkatha Freedom Party (IFP)	09	
Minority Front (MF)	10	
New Freedom Party (NFP)	11	
Pan-Africanist Congress (PAC)	12	
South African Communist Party (SACP)	13	
United Christian Democratic Party (UCDP)	14	
United Democratic Movement (UDM)	15	
Liñwe (kha vha bule)	16	
A huna jihoro	17	} Skip to Q.Fehler! Verweisquelle konnte nicht gefunden werden.
(Vho hana u fhindula)	97	
(A thi divhi)	98	

223. Naa vha dipfa vha tsini zwi ngafhani na jihoro ili?

Tsini nga maanda	1
Tsinisa	2
A thi ho tsini nalo	3
A thi ho tsini nalo na luthihi	4
(A thi divhi)	8

ZWITALULI ZWA MUFHINDULI

224. Mbeu ya mufhinduli [kha vha kope kha siatari la vhukwamani]

Munna	1
Musadzi	2

225. Murafho wa mufhinduli [kha vha kope kha siatari la vhukwamani]

Murema	1
Mukhajadi	2
Muindia/Muasia	3
Mutshena	4
Zwiñwe	5

226. Vhukale ha mufhinduli nga miñwaha yo fhelelaho [kha vha kope kha siatari la vhukwamani]

Miñwaha ya			
------------	--	--	--

(A thi divhi) = 998

227. Naa vha na mufarisi, arali zwo ralo, vha dzula mudini muthihi?

Ee, ndi na mufarisi hafhu ri dzula mudini muthihi	1
Ee, ndi na mufarisi fhedzi a ri dzuli mudini muthihi	2
A thina mufarisi	3
(vho hana)	9

228. Tshiimo tshavho tsha nzeo ndi tshifhio?

Ro vhingana	1
Ro vhingana tshirema	2
Ndo fhambana na mufarisi	3
Ndo talana na mufarisi/ u fhambana lwa mulayo	4
Ntsiwa/Tshilikadzi	5
A thi athu mala/malwa	6
(O hana u fhindula)	7
(A thi divhi)	8

229. Ndi maimo afhio a nthesa a pfuzo e vha a tshaphudza?

A tho ngo dzhena tshikolo	00
Gireidi R/ Gireidi 0	01
Gireidi 1/ Sub A/Class 1	02
Gireidi 2 / Sub B/Class 2	03
Gireidi 3/Murole wa 1/ ABET 1 (Kha Ri Gude, Sanli)	04
Gireidi 4/ Murole wa 2	05
Gireidi 5/ Murole wa 3/ ABET 2	06
Gireidi 6/ Murole wa 4	07
Gireidi 7/ Murole wa 5/ ABET 3	08
Gireidi 8/ Murole wa 6/Form 1	09
Gireidi 9/ Murole wa 7/Form 2/ ABET 4	10
Gireidi 10/ Murole wa 8/ Form 3	11
Grade 11/ Murole wa 9/ Form 4	12
Gireidi 12/ Murole wa 10/Form 5/Matiriki	13
NTC 1/ N1/Vhuimo ha 2 ha NC (V)	14
NTC 2/ N2/Vhuimo ha 3 ha NC (V)	15
NTC 3/ N3/Vhuimo ha 4 ha NC (V)	16
N4/NTC 4	17
N5/NTC 5	18
N6/NTC 6	19

Dipuloma	20
Dipuloma ya nthā (AD)	21
Digirii ya Bachelor	22
Dipuloma ya nga murahu ha digirii (PGD)	23
Digirii ya Bachelor	24
Digirii ya Honours	25
Digirii ya Master	26
Digirii ya Vhudokotela, Laureatus in Technology	27
Zwiñwe (kha vha bule)	28
(A thi ñivhi)	88

230. Ndi miñwaha mi ngana ya pfunzo tshifhinga tsho ñalaho ye vha i fhedza?

MUVHUDZISI: KHA VHA KATELE PHURAIMARI NA SEKONDARI, YUNIVESITHI NA DZI ÑWE PFUNZO DZA NTHA, NA TSHIFHINGA TSHA GUDEDZINI, FHEDZI VHA SONGO KATELA MIÑWAHA YO DOVHOLOLWAHO. ARALI MUFHINDULI A TSHEE TSHIKOLONI KHA VHA VHALELE MIÑWAHA YO FHELAHO U SWIKA ZWINO.

miñwaha ya

--	--

(a hongo dzheniwa tshikolo lwa foma) = 00

(A thi ñivhi) = 98

231. Ndi luambo lufhio lune vha lu ambesa hayani?

Tshisuthu	01
Tshitswana	02
Tshibeli	03
Tshiswati	04
Tshindevhele	05
Tshithosa	06
Tshizulu	07
Tshitsonga	08
Tshivenda/Tshilemba	09
Afrikaans	10
English	11
Luñwe luambo lwa tshirema	12
Luambo lwa Yuropa	13
Luambo lwa India	14
Luñwe (kha vha bule).....	15

232. Naa vha khou shumela malamba zwa zwino, vho vhuya vha shumela malamba tshifhingani tsho fhiraho, kana a vha athu vhuya vha shumela malamba?

Ndi khou shumela muholo zwa zwino	01	→ kha vha vhudzise mbudziso 233
A thi khou shumela muholo sa zwino fhedzi ndo no shumela muholo tshifhinga tsho fhiraho	02	→ kha vha pfukele kha mbudziso Fehler! Verweisquelle konnte nicht gefunden werden.

A thi a thu shumela muholo	03
A hu na phindulo	08

→ kha vha pfukele kha mbudziso 243

233. Ndi awara nngana, nga u angaredza, hune vha shumela muholo kha vhege yo doweleaho, hu tshi katelwa na tshifhinga tsho engedzwaho?

Dziawara dza

Dziawara dza 96 kana u fhira	96
(A thi ḏivhi)	98

234. Naa vha mutholiwa/vho vha vhe mutholiwa, muḍitholi kana vha shuma kha bindu ḵa muḵa wavho? (Kha vha sedze mushumodendele wavho)

Vha mushumi	1
Vha muḍitholi a si na vhashumi	2
Vha muḍitholi a re na vhashumi	3
Vha khou shumela bindu ḵa muḵa wavho	4
(A hu na phindulo)	9
NAP (A thi athu u shuma)	0

→ kha vha pfukele kha mbudziso Fehler! Verweisquelle konnte nicht gefunden werden.

→ kha vha pfukele kha mbudziso 238

→ kha vha pfukele kha mbudziso Fehler! Verweisquelle konnte nicht gefunden werden.

→ kha vha pfukele kha mbudziso Fehler! Verweisquelle konnte nicht gefunden werden.

235. Vha na/vho vha vha na vhashumi vha ngana, vha sa kateli na vhone vhane?

vhashumi vha

vhashumi vha 9995 kana u fhira	9995
(A hu na phindulo)	9999
(A hu na zwi teaho)	0000

236. Naa vha lavhelesa/vho vha vha tshi lavhelesa vhaḵwe vhashumi?

MUVHUDZISI: ARALI VHA SA SHUMI, KHA VHA VHUDZISE NGA HA MUSHUMO UNE HA SI VHE KALE VHO BVA KHAWO

Ee	1
Hai	2

→ kha vha pfukele kha mbudziso 238

(A thi divhi)	8
(A hu na phindulo)	9
(A hu na tshi teaho – a thi athu shuma)	0

237. Naa ndi vhashumi vha ngana vha **h**we vhane/vhe vha vha vha tshi vha lavhelesa?

vha shumi vha

vhashumi vha 9995 kana u fhira	9995
(A hu na phindulo)	9999
(A hu na zwi teaho)	0000

238. Naa vha shuma/vho vha vha tshi shuma kha dzangano **ji** shumelaho u bindula kana dzangano **ji** sa shumeli u bindula?

MUVHUDZISI: KHA VHA TINGELEDZE PHINDULO NTHIHI. ARALI VHA SA SHUMI, KHA VHA VHUDZI SE NGA HA MUSHUMO UNE HA SI VHE KALE VHO BVA KHAWO

Dzangano ji shumelaho mbuelo	1
Dzangano ji sa shumeli mbuelo	2
(A thi divhi)	8
(A hu na phindulo)	9
(A hu na tshi teaho – a thi athu shuma)	0

239. Naa vha shuma/vho vha vha tshi shumela muvhuso kana mutholi wa phuraivete?

MUVHUDZISI: KHA VHA TINGELEDZE PHINDULO NTHIHI. ARALI VHA SA SHUMI, KHA VHA VHUDZI SE NGA HA MUSHUMO UNE HA SI VHE KALE VHO BVA KHAWO

Muvhuso	1
Mutholi wa phuraivete	2
(A thi divhi)	8
(A hu na phindulo)	9
(A hu na tshi teaho – a thi athu shuma)	0

240. Naa mushumo wavho wa zwino ndi ufhio (dzina **ja** mushumodendele wavho)?

MUVHUDZISI: KHA VHA TINGELEDZE PHINDULO. ARALI VHA SA SHUMI, KHA VHA VHUDZI SE NGA HA MUSHUMO UNE HA SI VHE KALE VHO BVA KHAWO

(Vho hana u fhindula)		97
(A thi divhi , a zwo ngo talutshedzwa zwavhuḽi)		98
(A hu na tshi teaho – a thi athu shuma)		99

241. Naa ndi nyito dzifhio dzine vha dzi ita vhunzhi ha tshifhinga (kha mushumodendele wavho)?

MUVHUDZISI: KHA VHA TINGELEDZE PHINDULO. ARALI VHA SA SHUMI, KHA VHA VHUDZI SE NGA HA MUSHUMO UNE HA SI VHE KALE VHO BVA KHAWO

(Vho hana u fhindula)		97
(A thi divhi , a zwo ngo talutshedzwa zwavhuḽi)		98
(A hu na tshi teaho – a thi athu shuma)		99

242. Naa feme/dzangano **jine** vha shuma kha **jo ji** ita mini – naa ndi lushaka lufhio lwa zwibveledzwa/mushumo u itwaho mushumoni wavho?

MUVHUDZISI: ARALI MUFHINDULI O SHUMELA MUTHOLI A FHIRAHO MUTHIHI, KANA ARALI A TSHI SHUMA A DOVHA HAFHU A VHA MUDITHOLI, KHA VHA SEDZE KHA MUSHUMODENDELE. ARALI VHO BVA PHENSHENI KANA VHA SA SHUMI ZWA ZWINO, KHA VHA VHUDZI SE NGA HA MUSHUMO UNE HA SI VHE KALE VHO BVA KHAWO

(Vho hana u fhindula)		97
(A thi divhi , a zwo ngo talutshedzwa zwavhuḽi)		98

243. Arali vho vhing(w)a kana vha na mufarisi, naa vha khou shumela muholo zwa zwino, vho vhuya vha shumela muholo tshifhinga tsho fhiraho kana a vha athu shumela muholo?

Vha khou shumela muholo zwa zwino	1	→ kha vha ye kha mbudziso Fehler! Verweisquelle konnte nicht gefunden werden.
A vha khou shumela muholo zwa zwino, kana tshifhinga tsho fhiraho	2	→ kha vha pfukele kha mbudziso 245
A vha athu shumela muholo	3	→ kha vha pfukele kha mbudziso Fehler! Verweisquelle konnte nicht gefunden werden.
A hu na tshi teaho (A thina mufarisi)	0	→ kha vha pfukele kha mbudziso Fehler! Verweisquelle konnte nicht gefunden werden.

244. Naa ndi tshikati tsha awara nngana dzine mufarisi wavho a anzela u shuma dzone kha vhege yo **d**oweleaho, hu tshi katelwa tshifhinga tsho engedzwaho?

Dziawara dza

Dziawara dza 96 kana u fhira	96
(A thi d ivhi)	98
(A hu na phindulo)	99
(A hu na tshi teaho – a thi shumi zwa zwino)	00

245. Naa mufarisi wavho u a shuma, ndi mu**d**itholi kana u khou shumela bindu **l**a mu**t**a wa hawe?

Vha mushumi	1
Vha mu d itholi a si na vhashumi	2
Vha mu d itholi a re na vhashumi	3
Vha khou shumela bindu l a mu t a wavho	4
(A hu na phindulo)	9
(A thi athu u shuma)	0

246. Naa mufarisi wavho u lavhelesa vhaⁿwe vhashumi ngae?

MUVHUDZISI: ARLI VHA SA SHUMI, KHA VHA VHUDZISE NGA HA MUSHUMO UNE HA SI VHE KALE VHO BVA KHAWO

Ee	1
Hai	2
(A thi <u>divhi</u>)	8
(A hu na phindulo)	9
(A hu na tshi teaho – a thi athu shuma)	0

247. Naa mushumo wa mufarisi wavho ndi/wo vha u fhio (dzina la mushumodendele)?

MUVHUDZISI: KHA VHA ⁿWALE PHINDULO ARLI VHA SA SHUMI ZWA ZWINO, KHA VHA VHUDZISE NGA HA MUSHUMO UNE HA SI VHE KALE VHO BVA KHAWO

(Vho hana u fhindula)		97
(A thi <u>divhi</u> , a zwo ngo <u>talutshedzwa</u> zwavhu ^{di})		98
(A hu na tshi teaho – a thi athu shuma)		99

248. Kha mushumodendele wawe, naa ndi nyito dzifhio dzine a dzi ita/o vha a tshi dzi ita vhunzhi ha tshifhinga (kha mushumodendele)?

MUVHUDZISI: KHA VHA ⁿWALE PHINDULO ARLI VHA SA SHUMI ZWA ZWINO, KHA VHA VHUDZISE NGA HA MUSHUMO UNE HA SI VHE KALE VHO BVA KHAWO

(Vho hana u fhindula)		97
(A thi <u>divhi</u> , a zwo ngo <u>talutshedzwa</u> zwavhu ^{di})		98
(A hu na tshi teaho – a thi athu shuma)		99

249. Naa feme/dzangano line mufarisi wavho vha shuma kha^{lo} li ita mini – naa ndi lushaka lufhio lwa zwibveledzwa/mushumo u itwaho mushumoni wavho?

MUVHUDZISI: ARLI MUFARISI WA MUFHINDULI VHO SHUMELA MUTHOLI A FHIRAHO MUTHIHI, KANA ARLI VHA TSHI SHUMA VHA DOVHA HAFHU VHA VHA MUDITHOLI, KHA VHA SEDZE KHA MUSHUMODENDELE. ARLI VHO BVA PHENSHENI KANA VHA SA SHUMI ZWA ZWINO, KHA VHA VHUDZISE NGA HA MUSHUMO UNE HA SI VHE KALE VHO BVA KHAWO

(Vho hana u fhindula)		97
(A thi <u>divhi</u> , a zwo ngo <u>talutshedzwa</u> zwavhu ^{di})		98
(A hu na tshi teaho – a thi athu shuma)		99

250. Ndi tshifhio kha zwi tevhelaho tshine tsha talutshedza khwine nyimele ya mufarisi wavho ya zwino?

Vha khou shumela muholo	01
A vha shumi nahone a vha khou <u>to</u> da mushumo	02
Vha kha zwa pfunzo (mutshudeni/mugudi)	03
Mugudiswa	04
Vha khou lwala lwa tsho ^{the} kana vuholefhali	05
Muholaphentsheni/vho notha	06
Mushumi wa hayani (vha khou <u>thogomela</u> mu ^{ta})	07
Kha tshumelo ya tshitshavha	08
Zwi ⁿ we (kha vha bule)	09

251. Naa vha muraḁo kana vho no vhuya vha vha muraḁo o fhelelaho wa Dzangano ḁi imelelaho ppanelo dza Vhashumi?

Ee, ndi muraḁo zwa zwino	1
Ee, ndo no vhuya nda vha muraḁo, hu si zwino	2
A thi athu vha muraḁo	3
(Vho hana)	7

252. Naa vha ḁivhona vha tshi wela kha vhuḁwe vhurereli?

Ee	1
Hai	2

kha vha pfulake
kha mbudziso
Fehler!
Verweisquelle
konnte nicht
gefunden
werden.

253. Arali vha tshiri ee, ndi vhufhio? Kha vha bule tshivhidzo

Christian (without specification)	01
African Evangelical Church	02
Anglican	03
Assemblies of God	04
Apostle Twelve	05
Baptist	06
Dutch Reformed	07
Full Gospel Church of God	08
Faith Mission	09
Church of God and Saints of Christ	10
Jehovah's Witness	11
Lutheran	12
Methodist	13
Pentecostal Holiness Church	14
Roman Catholic	15
Salvation Army	16
Seventh Day Adventist	17
St John's Apostolic	18
United Congregation Church	19
Universal Church of God	20
Nazareth	21
Zionist Christian Church	22
Other Christian	23
Islam / Muslim	24
Judaism /Jewish	25
Hinduism / Hindu	26
Buddhism / Buddhist	27
Vhuḁwe (kha vha bule)	28
(Ho ngo tenda)	97
(A thi ḁivhi)	98
(A vho ngo fhindula)	99

254. Nga nndani ha zwifhinga zwo khetheaho sa kha dzimbingano, dzimbulungo na dzindovhedzo, ndi lungana lune vha ya kha mishumo kana mitangano i tshimbilelanaho na vhurereli havho?

Lunzhinyana nga vhege kana u fhira	01
Luthihi nga vhege	02
Luvhili kana luraru nga n̄wedzi	03
Luthihi nga n̄wedzi	04
Lunzhinyana nga n̄waha	05
Luthihi nga n̄waha	06
Zwi sa swiki luthihi nga n̄wedzi	07
Na luthihi	08
(Vho hana)	97
(A thi divhi)	98
(A hu na phindulo)	99

256b. Hu sa khathalei uri vha wela kha vhurereli vhukene, naa vha vhona vhe muthu wa vhurereli u swika ngafhi? [Garaṭa ja u sumbedza 16]

A thiho kha vhurereli na luthihi										Vhurerel i tshothe	(A thi divhi)
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88

255. Naa vhone kana mun̄wevho mutani wavho u wana lin̄we ja magavhelo a tevhelaho a Vhulondavhathu?

MUVHUDZISI: PHINDULO NNZHI DZO TENDELWA. KHA VHA TINGELEDZE ZWOTHE ZWO TEAHO

a.	Mundende/Gavhelo ja vhaaluwa	01
b.	Gavhelo ja u unda vhana	02
c.	Gavhelo ja vuholefhali	03
d.	Gavhelo ja u londola	04
e.	Gavhelo ja u londola n̄wana a si wa malofhani	05
f.	Gavhelo ja ndiliso	06
g.	UIF (Garaṭa ya Luthombo/Buḽ uukhadi) kana ndiliso ya u fhelelwa nga mushumo	07
h.	U ṭadulwa lwa Vhulondavhathu kha khanganeo (zwaputo zwa shishi zwa zwil̄ iwa, votshara dza zwil̄ iwa kana mbadelo nga kheshe ya tshifhinganyana)	08
i.	(Ahuna a wanaho gavhelo fhano mutani)	09
j.	(Vho hana u fhindula)	97
k.	(A thi divhi)	98

256. Naa vha nga ri vhone na muta wavho ...

vho pfuma	1
vha vhuimoni havhudi nga maanda	2
vha vhuimoni vhu fushaho	3
vha khou tshila sa zwezwo	4
vha vhashai	5
vha vhashai nga maanda	6

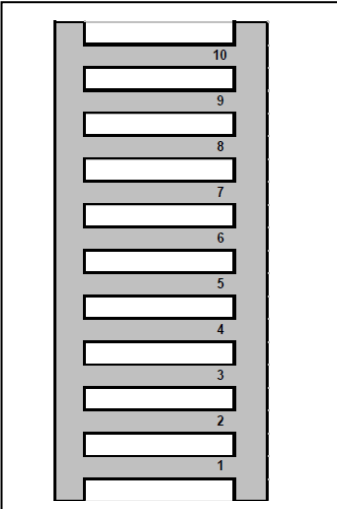
257. Tshinwe tshifhinga vhathu vha **di**talutshedza sa vha welaho kha **ki**lasi/vhuimo ha vhashumi, vhuimo ha vhukati, kana vhuimo ha **n**tha kana ha fhasi. Naa vhone vha nga ri vha wela kha ...?

Vhuimo ha fhasi	1
Vhuimo ha vhashumi	2
Vhuimo ha vhukati	3
Vhuimo ha vhukati n tha	4
Vhuimo ha n tha	5
(A thi di ivhi)	8

258. Tshitshavhani tshashu hu na zwigwada zwine zwa nga zwi **n**tha ngeno zwi **n**we zwi fhasi. Afho fhasi hu na tshikalo tshi bvaho **n**tha tshi tshi ya fhasi. Naa vhone vha **di**ivhea ngafhi kha tshikalo?

N**T**HA

10
9
8
7
6
5
4
3
2
1

FHASI

259. Musi ro sedza zwithu zwo**t**he vhutshiloni havho, naa vha nga ri zwithu zwi hani ano ma**q**uvha? Naa vha nga ri vho takala nga maanda, vho takala, a vho ngo takala kana a vho ngo takala na luthihi?

Vho takala nga maanda	1
Vho takala	2
Vhukati ha u takala na u sa takala	3
A vho ngo takala	4
A vho ngo takala na luthihi	5
(A thi di ivhi)	8

ZW**I**TALULI ZWA M**U**T**A**

260. Kha vha sumbedze lushaka lwa vhudzulo vhuhulwane ha mu**t**a?

N n du kana tshifha t o tsha zwidina kha tshib t entsi kana bulasi i re thungo	01
N n du ya sialala/ya mahatsi/tshifha t o tsho itwaho nga matheriala a sialala	02
Fuletse kana a p hathimennde kha bu j oko ya dzifuletse	03
N n du tshid o robo/n n du dza mutshilinzhi/n n du dzo faranaho (simp u lekisi, dup u lekisi kana t hirip u lekisi)	04
Yuniti fhethu ha vhudzulo ha vhaaluwa/vhalala	05
N n du/fuletse/rumu nga murahu ha n n du	06
Vhudzulo zwaho/vhu si ha foma j a/mushasha nga murahu ha n n du	07

Vhudzulo zwaho/vhu si ha foma a/mushasha u siho nga murahu ha nḡu, tsumbo fhethu ha vhudzulo hu si ha foma a kana bulasini	08
Phera/fu etse tḡukhu	09
Kharavani/Dennde	10
Zwiḡwe, <i>kha vha bule</i>	11

261. Ndi tshifhio tshiko tsha misi yothe tsha maḍi a u nwa tshi shumiswaho muḥani uyu?

MUVHUDZISI: KHA VHA TINGELEDZE NOMBORO NTHIHI FHEDZI

Maḍi a bommbi a re nḅuni a badelwaho nga ḅwedzi	01
Maḍi a bommbi a re nḅuni a badelelwaho phanda	02
Maḍi a bommbi dzharatani a badelwaho nga ḅwedzi	03
Maḍi a bommbi i re dzharatani a badelelwaho phanda	04
Maḍi a bommbi i re dzharatani hu si na mithara	05
Bommbi ya nnyi na nnyi – i sa badelwi	06
Bommbi ya nnyi na nnyi - badelwaho	07
Mudzulatsini/muhura – a sa badelwi	08
Muhura – a badelwaho	09
Maḍi a ḍiswaho a thannga	10
Maḍi a thannga a ḍiswaho tshitsentsini/a shumiswaho nga vhothe	11
Maḍi o tou boriwaho tshitsentsini	12
Maḍi o tou boriwaho a siho tshitsentsini/a shumiswaho nga vhothe	13
Thannga ja maḍi a mvula tshitsentsini	14
Mulambo/muedzi u elelaho	15
Damuni	16
Maḍi o imaho	17
Tshisimani	18
Mulamboni	19
Maḍi a bodeloni	20
Zwiḅwe, kha vha bule	21

262. Ndi lushaka lufhio lwa bunga/thoiḷethe lu re hone muḥani uyu?

MUVHUDZISI: KHA VHA TINGELEDZE NOMBORO INTHIHI FHEDZI

Bunga/thoiḷethe ya u gwedzha yo ḥumanaho na sisiteme ya soledzhi ya masipala	01
Thoiḷethe ya u gwedzha yo ḥumanaho na tshisiku tsha tsini	02
Thoiḷethe ya khemikhaja	03
Thoiḷethe ya dindi i re na phaiphi ya u fema	04
Thoiḷethe ya dindi i si na phaiphi ya u fema	05
Thoiḷethe ya bakete	06
Inwe-vho, kha vha bule	07
Na nthihi zwayo	08
(A thi ḍivhi)	98

→ kha vha pfukele kha mbudziso 263

263. Naa iḷi bunga ḷi ngafhi?

Nga ngomu nḅuni	1
Tshitsentsini (dzharatani)	2
Nga nḅa ha tshitsentsi (dzharata)	3

264. Naa vha na mudagasi muḥani wavho?

Mithara wa ngomu nḅuni	1
Mithara wa ngomu nḅuni u badetshelwaho phanda	2
Ndo ḥumetshedza kha tshiḅwe tshiko tshine nda tshi badela (tsumbo, u ḥumetshedza kha vhadzulatsini nda badela vhone)	3
Ndo ḥumetshedza kha tshiḅwe tshiko tshine nda si tshi	4

badele (tsumbo, u tsumetshedza kha vhadzulatsini nahone a thi badeli)	
Tsumetshedzo i songo tendelwaho (tsumbo, u tsumetshedza kha thambo dza Eskom)	5
Mutshini/bitiri	6
Zwiwwe (kha vha talutshedze)	7
A hu na mudagasi	8
(A thi na vhuṭanzi/A thi divhi)	9

Kha vha mmbudze uri ndi zwifhio kha zwi tevhelaho, arali zwi hone, zwi re hone zwino mutani wavho (zwi tshi khou shuma). Naa mutani wavho hu na ...??

	Ee	Hai
265. Maḡi a fhisaho a bommbi a bvaho gizarani	1	2
266. Thanganelano ya Firidzhi/Tshixwatudzi	1	2
267. Oveni ya Maikhiroweivi (i no khou shuma)	1	2
268. Mushumi wa hayani (ane vha dzula nae/ wa tshifhinganyana)	1	2
269. Tshikunakisi tsha Vakumu/tshipholishafuloro	1	2
270. Mutshini wa u kuvha	1	2
271. Khomphyutha (ya ṭafulani kana khwalwa)	1	2
272. Mutshini wa u tamba dzi-DVD / Blu Ray	1	2
273. Tshiṭofu tsha mudagasi	1	2
274. Thejevishini	1	2
275. Mutshini wa u omisa thundu/zwiambaro	1	2
276. Luṭingo lwa Telkom lwa hayani (hu sa katelwi luṭingothendeleki)	1	2
277. Radio nthihi/kana a huna	1	2
278. Sinki ya khitshini yo tou fhaṭelwaho	1	2
279. Tshumelo ya tsireledzo ya hayani	1	2
280. Tshixwatudzi (tshi shumaho)	1	2
281. M-Net, DStv kana TopTV	1	2
282. Mutshini wa u ṭanzwa dzindilo/dziphulethi	1	2
283. Hu na goloi mutani washu	1	2
284. Sisiteme ya thiyetha ya hayani	1	2
285. Bammbe	1	2
286. Ndangamufhe (hu sa katelwi zwipelupelu)	1	2

287. Naa hu na ṭhingothendeleki nngana zwa zwino mutani wavho dzi shumaho? Naa mutani wavho (hu na) ...?

a huna luṭingothendeleki na luthihi	1
lutingothendeleki luthihi fhedzi mutani	2
ṭhingothendeleki mbili (2) mutani	3
ṭhingothendeleki tharu (3) kana u fhira mutani	4

288. Naa vha na Inthanete?

MUVHUDZISI: PHINDULO NGA NNZHI DZO TENDELWA. KHA VHA TINGELEDZE ZWOTHE ZWO TEAHO

a. Ee, hayani	1
b. Ee, mushumoni	2
c. Ee, tshiimiswani tsha zwa pfunzo	3
d. Ee, vhenngeleni ya inthanethe	4
e. Ee, sentharani ya tshitshavha	5

f. Ee, poswoni	6
g. Ee, nga kha thingokhwalwa	7
h. Ee, zwiñwe (kha vha bule)	8
i. Na luthihi a thi nayo	9

MBUELO YA MUTHU NGA ENENE NA YA MUTA

289. Kha vha sedze mbuelo ya mirado yotho ya muta na dziñwe mbuelo dzine muta wavho wa dzi wana. Ndi tshifhio tshiko tshihulwane tsha mbuelo mutani wavho?

Muholo na/kanamalamba	1
Tshelede yo tou rumelwaho	2
Dziphesheni na/kana mindende (magavhelo)	3
Thengiso ya zwibveledzwa zwa bulasini na tshumelo	4
Dziñwe mbuelo dzi si dza bulasini	5
A hu na mbuelo	6
(O hana u fhindula)	7
(A thi divhi)	8

GARATA LA U SUMBEDZA G2

290. Kha vha mphe ledere li talusaho khwine THANGANYELO YA MBUELO YA N'WEDZI YA MUTA ya vhatu vhothe vha mutani hu sa athu bva muthelo kana miñwe mituso. Vha humbelwa uri vha katele vhubvo/zwiko zwothe zwiko zwa mbuelo, tsumbo, muholo, dziphesheni, mbuelo dza vhubindudzi, na zwiñwe.

291. Kha vha mphe ledere li talusaho khwine THANGANYELO YA MBUELO YA N'WEDZI YA VHONE VHANE hu sa athu bva muthelo kana miñwe mituso. Vha humbelwa uri vha katele zwothe zwiko zwa mbuelo, tsumbo, muholo, dziphesheni, mbuelo dza vhubindudzi, na zwiñwe.

		290. Muta	291. Muthu ene mune
	A huna mbuelo/muholo	01	01
K	R1 – R500	02	02
L	R501 –R750	03	03
M	R751 – R1 000	04	04
N	R1 001-R1 500	05	05
O	R1 501 – R2 000	06	06
P	R2 001 – R3 000	07	07
Q	R3 001 – R5 000	08	08
R	R5 001 – R7 500	09	09
S	R7 501 – R10 000	10	10
T	R10 001 – R15 000	11	11
U	R15 001 – R20 000	12	12
V	R20 001 – R30 000	13	13
W	R30 001 – R50 000	14	14
X	R 50 001 +	15	15
	(Vho hana u fhindula)	97	97
	(Ahuna vhubanzi/A thi divhi)	98	98

292. Ndi mbuelo ifhio nga n'wedzi ine vha vhona i yone gumotuku mutani wavho, ndi uri, muta wavho u nga si kone u tshila nga mbuelo i re nga fhasi hayo??

R _____

(A thi divhi = 98)

293. Naa **t**hanganyelo ya mbuelo ya **n**wedzi ya mu**t**ani wavho i **n**tha, fhasi, kana yo **t**oda u lingana na mbalo iyi?

I n tha nga maanda	1
I n tha	2
Yo t oda u lingana nayo	3
I fhasi	4
I fhasi nga maanda	5
(A thi d ivhi)	8

RI LIVHUWA TSHUMISANO YAVHO